

فرین

ئەندیشەکانی

پورتریتی

سیر

قرین

نندیشه‌گانی

پورت‌نیتی

سه‌اداره‌مید
نقواری

پۆرتىتى ئەندىشەكانى فرىن

سەردار ھەمىد (نۆرى)

شىعر

۲۰۱۴

- ناوی کتیب: پورتړیټی ئەندیشه‌کانی فرین
- نووسەر: سەردار ھەمید (نوږی)
- بابەت: شیعر
- تایپ و ھەلەبەر: نووسەر
- دیزاینی بەرگ: دارا ھسین (داریان)
- دیزاینی ناوھۆ: سینا حکیم زادە
- وینەیی ھەردوو بەرگ: (سەلقادۆر دالی) .
- نرخ: ٥٥٠٠ دینار
- تیراژ: ٥٠٠ دانە
- نۆبەتی چاپ: چاپی یەكەم ٢٠١٤
- چاپخانە: تاران

ژمارەیی سپاردن: ژمارە (١٣٠٣) ی سالی (٢٠١٤) ی لە
 بەرپۆھبەرایەتی گشتیی کتیبخانە گشتییەکان پیدراوھ.
 مافی لەچاپدانەوھیی پارێزراوھ بۆ نووسەر

پیشکشه به:

دایکی ئەزیزم (گەلاویژ).

دایکی شیعەر (رۆژ هەلەبجەیی).

دایکی رۆقار و شایار (خەدیجە).

پیشکشه به:

مامۆستای خۆم (مامۆستا محەممەد رەشید)

هاورپیم (مامۆستا رزگار).

که هەمیشە بەو پەری ئازادییەوه گویان لی گرتووم.

بە شکینەری (بت اهکان، نووسەری رۆمانی

(دواهەمین هەناری دنیا) پیشکشه.

پیرست

- ۹..... له جياتى پيشهكى
- ۱۱..... هەرچهنده من، رېوانىكى ههله بهریش نیم
- ۲۳..... گهړان، له قولاييه كانى بى ماناييدا
- ۳۷..... فيستيقالى كوشتن.. له بههشتى نيشتيماندا
- ۵۴..... چوارينه يهك / دىلى دىل
- ۵۵..... مه لويه ك رازيانه... بو خرتريں
- دوو شيعرى (شيوازى كلاسيك)....
- ۱- پوژه كچى..... ۶۵
- ۲- سه و داسه رى (نامه يهك بو)..... ۶۹
- ۷۳..... فلهسه فهى عيشق.. ده چيته وه سهر فيراق
- ۱۱۹..... بپروان! مروقه چون گيرودهى ژيان بووه
- ۱۳۳..... خودايه.. له جوانى و جواناوى خوتم هه لژنه
- ۱۴۳..... ئهى سپه هى
- ۱۴۹..... ئاخ...، نه گهر پياوان.. هه موو مروقه بوونايه
- ۱۶۱..... بو زور به ريز / فهره نكي شيعر
- ۱۶۳..... تو چيت...؟
- بى هوده.. ههر خه ريكى..
- ۱۶۷..... كو كردنه وه و ليده ركردى ورده ژيانم

له جياتی پيشه کی ...

به دری غزه لم پر له دورو گوهه ره، ئه ماما
غه وواصي دهوی، یه عنی به ته عقیمی بزانه.

(نالی)

ده میکه شاری پر شووری مهحه بیهت ماتو خاموشه
به قانونی تهجه نون شووړشی ئینشا نه کم، چ بکه م؟

(مهجوی)

وتی: (مهجوی) من و تو ئافتابو سایه تیمسالین
جه نابی من که ده رکه وتم، ده بی ته شریفی تو بروا.

" ئه وان خه ریک بوو ده گه یشتنه ئه وهی که ئه وان بوئه ئازادن،
چونکه پیروزی شهرم ده کاتو نایه ته ناو گواوه وه.

له زه تی ئازادی له وه دایه که هیج کتیبیکی پیروز نه ژیا نندا نه بیټ.

به و مانایه بیټ له ته نیشته هه موو کتیبیکی پیروزه وه زیندانیک هه یه، ده شی
سه خترین زیندانیس هه ر ئه و زیندانه بیټ که له ته نیشته کتیبه که وه یه.

له ته نیشته هه موو کتیبیکی پیروزه وه قامچیبه ک هه یه. "

لاپه ره ۱۳۵-۱۳۶

له رومانی " نه ته وهی زئرابه کان " وه.

جه بار جه مال غه ریب

چاپی یه که م - ئه ندیشه

سەردار ھەمىد (نۆزى)

پۋارتىتى ئەندىشەكانى فرىن

ھەرچەندە مەن،

رېوانىكى ھەلە بەریش نىم...!

هه رچه نده هن،

ریوانیکی هه له به ریش نیم...!

زور به هیمنی ده چمه گزی گیاکاندا و

پییان ده لیم:

ئیتیر، مه ترسن له پژمه کانی پژیینی له قلهق،

هه رگیز ره زیلی له سه رده رهینان مه کهن..

شه ونمی بژوین برا زیننه وه،

هه تاو، له بهر ئیوه یه تا هه نوو کesh هه ر زیندووه..

ده نا، ده میکه،

له هه ولی خو فریدانه ئه ودیوی ژیاندا یه،

ئیوه، ئه گهر تووشی زه ردو بییش بن..

ستیانه کانتان هه ر پرڻ له ئومیدی گولستان.

پېيان دەلېم:

ئىتر منىش...

رىشى حاجى لەقەلەقى دەگرمو..

ئەمجارەيان،

رېگەى مالى (زىوس) ى ھەلە نىشاندهدم..

گەر جارىتر ويستى بىرواته ئەوى،

ئاراستەى گولخانەى رېى (لۇقەر اى دەكەم...،

تاكو لەوى..

لە (مۆنالىزا) ۲وھ،

فېرى ھونەرى دانىشتنى خونچە بېى، لەسەر ئەسكەمىل،

۱- زىوس: خوى خواۋەندەكانى يۇنان بوۋە .

۲- مۆنالىزا: تابلۇ بەناۋيانگەكەى ھونەرمنەندى ئىتالى(لىۋناردۆ داڧىنشى) يە، ۋەك دەلېن بە ماۋەى چوار سال تەۋاۋ بوۋە، مېژۋوى دروستكردنەكەى دەگەرېتتەۋە بۇ سەدەى (شازدە)، واتسە قۇناغى رېنېسانسى زېرىن. بەلام ئىستا لە(لۇقەر)ى فەرەنسا يە.

ببینی... دلتەنگییه‌که‌ی..

تاقگه‌ی هونه‌ری چه‌ند بالابه‌رزتر کردووہ..

گۆزه‌ی پۆرتریتی* ئەندیشه‌کانی فرین...

به زه‌رده‌خه‌نه زه‌رده‌که‌ی..

چه‌ند تژیتره له ئاسمان..!

که ده‌می پر ده‌بی له مه‌ی،

به گیاکان ده‌ییم:

ده‌مه‌وی حاجی ببینی،

ئاونگی گوناکانی ژنییتی..

چه‌ند جوان ده‌نیشنه سه‌ر که‌ژی مروّقایه‌تی..!

* پۆرتریت: زاراوه‌یه‌کی هونه‌رییه، به واتای وینه‌ی مروّق، وینه‌ی ده‌ستکرد، وینه‌ی زه‌یتی

پوڤسار. portrait

فېربىي...

گۈلى ئارامگرتن بگرئ و

بە دريژايى چوار جار سىكىر بوونى گوپكه ..

لە بەردەم پەرسئوى نىگار كيش دانىشى و

ھەندئ جارىش،

چەند گەلایەك ھەيران دەركا و..

ھەرگىز نەھىلى ردىنىشى چرۆ بكات،

تۆپىك گويزانىش لە رووبارى راین* قەرز بكات..

بو رىشتاشىنى گويزەكان،

تاكو زاروكان لە گەمەى ماتانىياندا..

ئىتر چووزەرى ترس لەدليان دەرنەچى،

* رووبارى راین: رووبارىكە لە ئەوروپا، بە ناو چەند ولاتىكدا تىدەپەرىت،

یە كىك لەو ولاتانەش فەرەنساىە.

بزانى..

كە چەندان ئىنجانەى گروگال و..

چەندان سوزگى، بۆ ئاويتە و ئامبازبوونى تىرىش ھەيە،

نەوەك..

فېربېي، وەك (مەلا - رىا)..

پلىكانەى تەمەن تووشى لەرزوتاي سىرپنەوە بكات،

بزانى.. .كە،

موورووخولانەوہ بە دەورى ھىزەيەكدا،

زىر بە فيرۇدانىكى زيادەيە.. .!

لەوہ گرتگتر.. .،

روانىنى شاكارىكى بالاروانىيە.

با بزانى.. .

زور شوينى تىرىش ھەن.. .،

بۇ فيربوونى، كردنە دەزووى زەنگيانەى ژيانەوہ،

زور رىگەى تر، دەمانبەنەوہ نىو ھىلینە فيردەوسىيەكان،

زور موناجاتى ئەسرىنىى تر

دەمانخەنەوہ ناو پىكەنىنى پىكى كانىاويك،

فېربىي..

گوپرادىرى، بۇ سۆلۆي * فيولينىكىش... **

كە لە خلىسكانى قاچەكانى كوللەيەك دەرژى،

بۇ سۆلۆي پيانوئى..

وا لە ئەنجامى ختوكەدانى خودى سىسار كەيەك..

ژيان پىر دەكات لە بېدەنگى،

بەمەر جىكىش،

بە ئاوى كوفر نە يانشواتەوہ و..

لەسەر سفرە و خوانى كۆترەكانى يادگار يىش..

نە يانكوژ يىتەوہ..!

*سۆلۆ: زاراوہ يەكى ھونەرىي مۆسىقا يە، بەواتاى ئاوازىكى مۆسىقىي تاکە كەسى دىت، solo .

**فيولين: كەمان violin .

هر لهوئ.. ٺهوش بيستي،

که، زياد له سهده په که ..

په زدان، په پوهندي به ٺيان و..

به مروٺ و به زه ويهوه پچراوه...!

فيربي..

به هاوسيپه ره ٺازيزه که یشی بلي:

وهره، ٺيتر...

با له هيلانه ي هيله ڪاني (داڦينشي) دا..

فيري فهلسه فه ي نووستن بين،

له ره گهوه، بو نيانيه ڪاني غور بهت سه ربکه وين و..

له لوچي جله شه وانه ڪاني (موناليزا) ش، دا بگير سيين،

پي بلي:

" هه چهنده گوناھي دهمه ڪهت باره له سهر ليو..
 هددى چيه (حاجي) كه بلي: ماچه كه فارهت..؟! "*

حاجي.. فير بي،

به ٺايزه ڪهي خوي بلي:

وهه، ٽيتر...

با په ٺيواني يه ڪجاري دهر برين،

له روو ڪردنه مالي (زيوس)..

پيش ٺهوهي،

غهر يزه ٺاوهز بڪاته مالي هه ميشه يي خوي،

به ره وهي، چهند سهر ڪي مردن ڪو بڪه ينه وه و..!

گه لاکاني چاوهروانيشمان..

به ديار تهرمي ليخوشبوونه وه هه لوهرن،

*: ڊيٽيڪ شيعري (نالي) يه، به لام من به زماني حاجي له قلعه ڪه وه دهر ميريوه.

بېزى:

بۆ لەمەو لا...

بە دەم دۆشینی تەنافەكانى بارانەوہ...

ئېتر...

ھەرکە، میوہى ماچەکانمان گەیین..

بە ئارامى و..

بە بى ترساندى باوانى کلأفەکان،

لە ناو چاوە میہرەبانەكانى گوارەى شیعريشدا..

خۆمان دەشوین.

سەردار ھەمىد (نۆزى)

پۈرتىنى ئەندىشەكانى فرىن

سەردار ھەمىد (نۆرى)

پۇرتىتى ئەندىشەكانى فرىن

گەران..

لەقولايىيەكانى..

بى مانايدا..!

گہران .. لہ قولایییہ کانی .. بی ماناییدا ..

نہ سیمی ھور ماچم دہ کاو ..
عومری دریژی زناریکی * مہمک زلی ..
بی ستیانم ٲی دہ بہ خشی؁
کہ دلؤٲہ یہ کی ٲر تاسہی بہر کہ وتبی؁
لہ نیوہ ٲوٲہ کی ٲر تہ موزدا ..

* زنار : گا بہرد؁ بہردی زور گہورہ.

ده‌زانم شه‌ویک دیت رۆژی تیا ناکه‌مه‌وه
ده‌بی ده‌ستپێبکه‌م تا زیندووم،
ده‌ست به‌ گه‌ران، به‌دوای نه‌ینی مانادا
به‌دوای هیچ‌دا ده‌گه‌ریم!
که‌ هه‌موو ئومیدێکی په‌مه‌یی تیا‌یه،
به‌لام بی‌ دوودلی...
چاوه‌روانی ئیواره‌بوونیکی بو‌نمی‌خه‌کییشی لی ناکه‌م

دە‌گەرێم... دە‌گەرێم... دە‌گەرێم...

دە‌ست بە‌ گەرێن دە‌گەم،

گەرێن بە‌دوای دابە‌زین بە‌ گەرێن بیدارو..

دوو‌بارە‌ سەر‌گە‌وتنە‌وه بە‌ منداڵیدا،

بە‌دوای دە‌فری‌ چاوی وشکا..

پە‌لکە‌ زێ‌رینه‌کانی پرچی هە‌تاوی پی‌ تەر‌ بگە‌م،

بە‌دوای سە‌مای کو‌کوختیه‌کی قورای

لە‌ تە‌نیایی زستانیکا

بە‌ هە‌ناسە‌ی.. گە‌رم بکاتە‌وه، بی‌ یە‌ کبوان،

به دواي سمتي هه رميه ڪي دهري سوردا ..
چاوه زهرده ڪاني ههنگ ته ماحي نه ڪردي و
تامی قاچی په پولهی نه چه شتي و
خهون ليی نه په ربيی،

گه ڀان به دواي گه مه يه ڪي جواندا ..
وهڪ گه مه جوانه ڪاني (ئه و) ..
پاڪ و به ناز و پر فه تناسيا،

به دواي شيعري ڪي به هارانهي (جه نرالي پاييز)،
باس له هه ناسهي و هرزه سه وزه ڪاني ..
نيوه شه ويڪي هه تا و ٺامي زي دوونه فه ري بڪات،

بەدواى بەلوعەيەكى دەمشردا...
لېۋار چاۋى كىژۆلەيەك لىي نەترازابى...
ماچى گەورە كچىكى شاعىر،
لەسەر دەسكەوانەكەى نووسرابى و
بىخەمە ژىر پىلوۋەكانم بۆ ساتىك ئارامى،

بەدواى تابلۆيەكى ئەبستراكتدا...
واتاى ژيان لە مەرگ دارنى،
بە ھارمۇنىي رەنگ و سىمفونىيەكى "بتەۋقن"

بەدۋاي پارچەكەى ترمدا..

تا كامل بىم، لە بى ھۆشى و گەمژەيى و ھەسودى،

گەرەن بەدۋاي لەتى راستگوۋيى..

لەبەرپى شەھىنى شارى شيعرا،

لەتەكەى ترى بۆ زياد بكم..

بۆ پيروۆز راگرتنى لەناخى وەرزەكاندا،

بەدۋاي رۆشنایى چاۋى شەمشەمەكوپرەيەكدا

لەگويسەبانەى دەيجوردا، عارىفانە...

پرشنگى دزەنىگانى رۆژم بۆ تەفسير بکات

بەلام...،

بەدوای میزەرێکی سپیدا ناگەریم...

تا بەیادی منالیمهوه،.. جارێکی تر!

سورەتی (فیل) لەباوەشیدا فێر بێم و

وێک فێلی منالباز،

لوتە زلەکەیی بخاتە سەر شانم،

چونکە زۆرن... ئەوانە ،

لەهەر شوینی،

به دوای سروتی گهنمییکی کوێردا ده‌گه‌ریم،
 گوپالیکی پی بهۆنمه‌وه بو چالیی چاوی باپیره‌م...
 تا رێگای ده‌سته‌کانی پی ده‌ربکات...
 چون به‌رپوه‌به‌ری کاره‌ساته‌کانی ژيانمه،

به‌دوای سرودییکی مه‌یله‌ومۆردا...
 چه‌شنی، وێژدانی شیعیری تیا چینه‌رابی،
 بیکه‌م به‌ مارشی موقه‌ده‌سات به‌ زاری (ئه‌و)،

به‌دوای رۆژنامه‌یه‌کی لاپه‌ره‌ سپیدا...
 وه‌ك ئاوه‌زی زارو‌کانی،
 كه به‌ وانه‌ی پیروزی و خوشه‌ویستی تیرورو
 جوانکاریی ره‌شه‌کوژی گوشناکرین

بەدوای خوینی كوللەيەكى زەبەلاحد...
دەرخواردى جەلادەكانى بدم،
لە باتىي خوینی مروّقه بى دەرەتانەكان

بەدوای ھەسارەيەكدا دەگەرپم...
مروّقهكانى لە مروّق بچن لە پىكەتەدا،
خاكەكەى گولى ھۆشبەر بەرھەم نەھىنى،
گەنجەكانى لە چاوى يەكتردا بژين و
مالوسانە رەونەكەن لە ترساندا،

بەدوای ياسايەكدا وپل دەبم...
پەشيمانىيەكى سور لە فەلسەفەكەيدا نەپىت و
مروّقبوونى تيا سنوردار و چوارچىوہ نەكرابى،

به‌دوای شاره میرووله‌یه‌کی سپییستدا ..
گه‌نمه‌کان له‌تله‌ت نه‌که‌ن و
له‌هه‌له‌کانی یه‌کتر خوشبن و
دژی میرووله ره‌شپیسته‌کان نه‌جه‌نگن،

به‌دوای سییه‌ری مه‌رگی ..
ریشو‌له‌یه‌کی ده‌نووکپاک و به‌سته‌زماندا،
په‌نجه‌کانی پیی، موّری خیانه‌تی نه‌کردبی و
ده‌نکه جو‌به‌کی نه‌کردیته پیاله‌یی بیره و
نووشی په‌روانه‌یه‌کی پرته‌قالیی نه‌کردبی،

به‌لام.....

ناگه‌ریم به‌دوای که‌لله‌خانه‌یه‌کدا...

که‌ جمجه‌کانی زمانپاراو و ره‌وانبیترتر بن له ئیمه،

چونکه زورن ته‌وانه...

له‌هر شوینی!

ده‌گه‌ریم به‌دوای مانایه‌کدا...

تا، چیتر..

چاومان داخ بکه‌ین و زمانیش قفل!

ئه‌م هیچه پر مانایانه...

که‌س په‌بیان پی نابات،

جگه له خووم و خووم،

ده گه ریم به دوای گه رانه وه و
گیرانه وه یه کی راستگو بیبانه دا ،
به لام نییه ،
سهرم ناکه وی ،
بو یه ، یه کهم کهس خو م...
ئه وا قه لاپی قولفی زمانم ده گرم و
به پیله قه... قغلی ده دم ،
ئیتر بی مانای بیسه !
ئیوهش هه روا...
له قولایی بیماناییدا قغلی بدن ،
لیروه دهست پی ده کهمه وه .
له سهره تاوه کوتاییم پی هینابوو .

۲۰۰۸

پیشکده شه به سانه کانی خورپه یی پوچ و تریه یی دلم ،
به چاوه نه فسوناوییه کانی (پوژ هه له بجه یی) یی شاعیر .

له ژماره (۲۲) یی سالی ۲۰۰۸ یی گزقاری (هه نار) دا بلاو بوته وه .

سەردار ھەمىد (نۆزى)

پۈرتىتى ئەندىشەكانى فرىن

فېستىفالى كوشتن ..

لە بەھەشتى نىشتىماندا ..!

فیستیٲالی کوشتن ..

له به هه شتی نیشتیماندا !..

(گشتیان ده لٲین: ٲه گهر خوٲشان خوٲمان نه کوٲزین،
ٲه وا، ٲاله وانه کانی نیشتیمان هه ر ده مان کوٲزن...!)

(ٲ)

عیشق ده لی:

به حو کمی گوٲران بیه کانی گونا هه ،

ٲیمه وه ختی خوٲی،

به ٲیی ماده دی ژماره سفر ..

له یاسای سزادانی ژیان،

به تاوانی .. مٲرینی

ٲروشهی هه ناسه کانی گزنگ و

خواردنی توٲزیک له بوٲشاییه کانی ژین

له وٲی ده ر کراوین،

بۆيە ئىمە،

تازە بووينەتە..

خەلكى نەخشاندەكانى سەربالى پەپولە،

نەك ئەوى..

تازە، ئىمەى عىشق..

نىشتىمانىشمان ئەو قەدەرەيە..

ئەمپۈ..

سبەى..

لىي دەبين بە سووتوو.

(١)

په‌روانه‌یه‌ك...

له‌سه‌ر چلێكی ژیان سه‌ماده‌كات..

به‌جر یوه‌ی پاسارییه‌ك،

ببزاره‌ له‌ بوون..

عاشقی مه‌رگ..!

(۲)

شەختە لە گول دەپرسى:

ئەرى تۆ نىگەران نابى، كە دىمە سەرت؟

گول دەلى:

بەمەرجى، گەرمم بکە يته وه..

وهك هەناسەى خوا ،

نەك پرووت!

(۳)

لەشەرمەزارىدا نىيە ..
گەلا رەنگى زەرد دەبىۋ
دەكەۋى بەسەر خۇ فرېداندا ..
ئەۋە رېز لەبوونى خۇى دەگرىۋ
كورسىيەكەى بۇ يەكىكى تر چۆلدەكات.

(۴)

كەويىك...

بە قەنارەى پرچەكانى قەفەز دەلى:

تۆ نەسلى فرىنت بىر بردوومەوہ ،

ئەگەر ، ھەر پەنجۆلە خوينىنەكانى منت دەوى..

ئەوا، لە جىي ئەوہ..

چەپكى لەخۆكوشتنى خۆمت پيشكەشدهكەم،

تۆش، ھەر بۆ دلنەوايىيەكانى فرىن،

پىمبلى: خۆتخۆش.

(۵)

__ با __ رېشى سېى دەبى،

لە خوا دەپارېتەو،

ئىتر ھەناسە نەدات..

بۇ تىكشكاندىنى ژيان.

(٦)

به‌رد زمانی ناپژئی ..

تا رقی هه‌لنه‌سینی،

به‌دهوری خوئدا ..

کاتی له‌مالوچکه‌یه‌کدا دیلی ده‌کهی،

یان وه‌ک به‌سته‌زمانیک ..

ریگه‌ی مالی کوشتنه‌کانی نیشانده‌دهی.

(۷)

ماسی که له مەرگ راده کا...،
ئەوێ عاشقی ئاوه..
که ناگاته ناوهوێ،
ههردهم به دوایدا راده کاتو
لهم که ینوبه ینه شدا...،
هه میشه سه ری تیاده چی...!
خۆش ژیان !

(۸)

بولبول،

کہ بہ چہندان ئاواز دہ خوینی...،

تہوہ، بہدوای...

رہسہ نایہ تیی دہنگی خویدا دہ گہرئی..

تا، بیدوژیتہوہ .،

ہہرگیز ناتوانی..

ہاکا ئاوازہ کانی تیا ختکینرا..

بی مہ بہست لہ لقی ماچیکا.

(۹)

سەرەرۋبۈۋونى خۆى نىيە ..
كە سەرى دەكىشى بەمەرگا ،
ئەۋە عىشقە پىناسەى دەكا ،
تا نەمر بى .. ،
تريفەى زىۋىنى مانگ .. ،

(۱۰)

زەردەپەر...

كە سەردادەنويى بۇ رۇشتن...

تارىكى فىرى ريز دەكا،

تا، دواى گەرانەوهى ،

لە كازيۇهدا..

ئەويش لەبەرى ھەستىو..

لەجىي خۇي دايىنىشىنى...

ھەتا، دوناو دونى مەرگ.

(۱۱)

دار...

كە باۋەش بۇ ئاگر دەكاتهۋە..

دەيەۋى بېگوشى بەخۆيەۋە،

تا ئۆرگازم،

چوزانى..

مەرگ ھىندە عاشقىتى،

تابوۋتەكەشى ھەر لەخۆى دروستىدەكات..!

(۱۲)

مىرگوزارىك،

لە پېشېركىي جۈانتىرىن كۈشتىدا،

زۆر مېھرەبانانە و بى دوودلى..

بە كۈشتى خۇي،

راستە و خۇ..

خەلاتى يە كەمى فېستىقالە كەي بىردە وە.

(۱۳)

ٲهوی ٲازا،

واته، ٲهوی بی ٲومید له ژیان،

ٲه و نازناوه،

مه‌دالیای شه‌ری براکانه له ملیدا..

بوٲیه، ٲاکو ٲیستاش ههر دیلی مه‌دالیایه.

مردووی نیو زولمه‌ته،

یان هیشتا زیندووی نیو یادگارییه‌کانه؟

له ژووره ٲه‌نگوسته‌چاوه‌کانی بنی قه‌لادا،

نازانم.....،

ٺه وي عاشقي مهرگ و مه داليا،

ٺه ي بو به شوينيدا نه گه رين...؟

با ٺيتر بهس به ههر يه كيکمان بليت:

" ٺه فسوس که من وتو هه رگيز يه کتر نابينين " هوه،

نه ک له ريکهي کاسيته وه،

به لکو با رووبه روو پيمان بليت:

" ٺه تانه وي له پيناوي دايکي وه ته ندا بمرن؟

که وه ته نپه روه ران وه ک قه حيه سواري ده بن!"

سه ريا سي دووهم* .

۲۰۰۸-۲۰۰۹

*کاره کته ريکي پوماني (دواهه مين هه ناري دونيا) ي (به اختياره علي) يه .

هه ردو و رسته ي نيو " " یش هه ر قسه ي ٺه وه .

- چه ند پوس ته ريکي، له ژماره (۹۲) ي گوڤاري (بانه پوژ) دا بلاو بوته وه،

به ناوونيشاني (مه رگدوستي) يه وه .

چوارىنە يەك

دىلى دىل

"ئەسىرى بسكى ئالۋزى كچە كوردىكى نەشمىلم
تەماشاكەن چ سەيرىكە بەدەستى دىلەوۋە دىلم"*
كەزىي ئەو رادەكىشرىت و پرچى دلى منىش پىۋە
ئەو زەلىلى ئازادىيە، منى ئازادىش
زەلىلم.

۲۰۰۸

" " *دوۋ نىۋە دىرى يەكەمى شىعەرى (ھىمەن)ە،
ھەر بە ئەفەسى (ھىمەن)ىش كىرەۋمەتە چوارىنە.

مەلۇپەك رازىانە...

بۇ خىرتىن.....،

مەلۇيەك رازىيانە...

بۇ خىرتىن

(چەند گرتە يەك ئەكاتى جىاوازدا)

(بۇ كچىك كە ئۇرەندە ناسكبوو، دەستنوۋىژى دەشكاند.

خۆزگە چاوى بە قىبلە وسىنگىسى دەبوو بەرمالم. !)

- ۱ -

لە درزى دەرزىلە يەكەوہ ..

روانىم بۇ چاوى دەزوويەك،

دۆشدامابوو !

دەستىم گرت و پەراندمەوہ ..

لە رەھەندى رېگەى مەمك و

كىۋى (تور ات،

بى پايان سوپاسى كردم،

زۆر بەپەلە، ئامادەبوو ..

بۇ دورىنى ..

ستيانىكى مەيلەو سورت ..

كىۋى اتورا: ئەو كىۋەى پېغەمبەرموسا لە سەرىيەوہ گفتوگۆى كردووہ لە گەل خودا.

- ۲ -

راکشابوو لەسەر پىشتى..،
وەك كەشتىيەكى دەم لافاۋ...
بە وىنەى نوح...
رېم بەۋى كەوت..،
لەسەر بەرزترىن رازى^۱ دا...
گرتم لەنگەر..،
دوای پىشۋودان،
كە زانيم جىگايى خوشەو...
بەھارانەيە بۆ زۆزان^۲،
بەياخىكم لەسەر ھەلداو...
لوتكەم بۆخۆم كرد بە بەندەر..،

۱- راز: لېرەدا بەماناى شاخى بىند ھاتوۋە.

۲- زۆزان: ھەۋارگەى كۆچەران .

- ۳ -

ئەرى كچى ؟

نيازم واىه ..

چكى ماچى تەرو ئالۆز ،

لە زارو لىوى گولېنت ...

لە ئەمشەودا بچنمەوہ .

لە بولېلە ،

لە کوخارو گۆى مەمکانت ..

ھەر بە لىو .. بىانچېنمەوہ .

تو دەلىى چى ؟

بولېلە : كازىوہى بەيان .

كوخار : سوچ ، قوزبن .

- ۴ -

تو كچىكى كەمانىت و..
منىش ژەنيارىكى پر چىژ،
كە دەست دىنم بە پرچتدا..
بوڭ و ئاوازی خوڭش برپىژ،
بىلەر يىنەوہ ژىكانت..
ئەنگوستم گەشتە گەردنت،
تا پەنجۆلەم دەگاتە جووت..
مەمكى بى سوخمەى بەردنت.

- ۵ -

شەۋيىك ...

چوومە سەر پلوتۆ،

ھىچ ھەستىم بەسەرما نەكرد..،

رۈژيىكىش...

چوومە سەر عەتارد..

ھەر ۋەختبۇ ۋە قىبمە ۋە...،

چونكى يەكەمجار مەمكانت...

ئاۋىزان نىلە ۋە گىرى بووم..،

مەخابن بۇ جارى دووم..،

بى پرس مەمىلەت فرى بووم!

- ۶ -

ئەي شوخەكە..

ئاي چەند خوشە!

بى ئەۋەي توش راگويزان بىم

بە گولبەژن و..

قەدو بالاي..

كەمانىت و مەمانىتا...

ئاويزان بىم !

- ۷ -

لێوم ویڵه...

به دواى ماچى چامه‌یه‌كا،

تۆى شه‌نگ، نووسه‌ره‌كه‌ى بىت.

گه‌ر ماچى كه‌م...

وه‌ك ئه‌وه‌یه..

مه‌مه‌كه‌كانتم راموسابى،

ناشتناسم..

به‌لام من هه‌ر وازنى تۆم..

پيغه‌مبه‌ر پشت (موسا) بى..!

وازن : كه‌یفو ئارم‌زوو لى بوون .

- ۸ -

ھەناسەكەم...

ئاي چەند گەرمە..!

لە شەوانى رېبەنداننا...

بۇ نيوان دوو شاخى بەستوو...

سپىي بەفرىن...

بېھم ھانا..!

- ۹ -

لە پال گۆی...
بە دەستمه‌وه بوو گۆپالی...
کە سەرکەوتم...
ئەوسا زانیم...
خۆشتره بکه‌ومه چالی...!

۲۰۰۸_۲۰۰۷

گۆپال: گۆجان

(خەلاتی سێبەم)ی شیعری وەرگرتووه، له فیستیفالی ئەدەبیی (شاعر و چیرۆک)،
له مانگی (ئاب)ی سالی (۲۰۰۸)، (بە تۆنە ی پۆژی جیهانیی لاوان)هوه،
که (ناوه‌ندی ریکخواه دیموکراتییەکانی گەرمیان) له‌دەریه‌ندیخان سازیکرد.

سه‌ردار مه‌مید (نۆزج)

پۆرتریتی ئەندیشه‌کانی فرین

دوو شیعری شیوازی کلاسیک

رۆژه کچی

رۆژە كچى

بەدەستى پرووى خۇي داپۇشى، ويستى تەنيام بكات بى ژن
 ھەستىمكرد نازانى ھەرگىز، پرووى خور ناگىرى بە بيژن*
 چووينە پيشى، لەگەل يارانم بو تكا، كەچى وتى:
 ئەو كەسانەش لە ريزى تۇن، لاي من وەك وريئە بيژن
 ئەگەر بىشمكوژى، رازىم، وتم: قەيناكە تىمبگرە
 ئيوە ناگرن بەرگەم، وتى: مژولانم ھىندە تىژن
 سويندم بو خوارد، بەچاوانم لە ئەستوى بگرم تاماوم
 پىم رازى نەبوو، مخابن، وتى: لاچو ئيوە گىژن
 وەكو نەمام لەسەر رىگاكەى خۆمم ناشت، فەرمانى دا:
 كەى ئەمە شوين دارى پيرە؟ لە جيگەيى تر بينيژن

* بە ماناي بيژنگ ماتووه

كۈنۈشم بۇ برد، دەيانجار، سەيرىكىشى ھەر نەكردم
 دەلېن: زۆرىك بى ئاۋەز بوون، ئەمەى پرسى راستە ئىژن؟
 بەزەيىت بى، وتم: شىت بووم، وتى: دەزانم شىتەگيان
 يەكەم كەس تۆ نىت، وا بلىيى، چەندىنى تر زۆر لە ميژن
 وايان دەوت، درۆ دەرچوون، گەر تۆ راستىش بكەى، بەلام
 ھەرۈك ئەوانى، ئەزانم، لە گشت شوين خەرىك لامىژن
 چەشنى ئەوان نىم و نابم، وتم: دلنىابە، ھەرگىز
 عاشقبوون نازاتنن چىيە؟ ھەمىشە ھەر لەدۋاى چىژن
 ھىندە لەگەلى دوام و شوينى كەوتم، تا پىي وتم:
 كاترمىرى رۆژ نەبىنن، روو لە مانگ دەكەن، لىژن

زورم کوشا تا رايبگرم، بي سوود، ٺاکام ليم تورهبوو
 ٺه گهر وازم لي نه هيئي، ده ليم بهردت تي هاويژن
 خوم قوربانن ده کم، وتم: تنها ٺاورپ تر به ره وه
 پيويست ناکات ٺيستا، وتي: خوت هه لنگره بو رور جيژن
 له ٺاستي رور هه کچيکدا، چ (سهردار) يکي بي سهرم
 سهيره! گوره شهه لي ده کات، به چاواني دامبيژن
 گهر له گهل ٺه ورور نه بيت، ته رکي دنيا بکه (نوري)
 هه موو، ساتيکي ناهيئي، به بي ٺه وه نه چيته جي ژن.

سەردار ھەمىد (نۆرى)

پۋرتىتى ئەندىشەكانى فرىن

سەوداسەرى

(نامە يەك بۆ.....)

مه‌یکه پیناسه‌م به چاکه و مه‌یخه پیش ناوه‌که‌م کاکه، ههر من به‌ستم
 مه‌یخه ته‌نیشنت که‌سی تر، خه‌سته خه‌ستم، برین‌داری مه‌که هه‌ستم
 گرینگ نییه بکه‌ی باسم که من به دەست تو که‌سام، وه‌ک په‌لاشم
 وه‌سفم ناوی، له‌که‌لمدا بدوی، وه‌ره سانا تی‌ب‌ب‌گه له قه‌ستم
 شیعر شیوه، بالات میوه، سهر گول پیوه، روه‌مه‌تت وه‌ک به‌فوری کی‌وه
 له خه‌یالما، تاب‌لویه‌کیت له‌چوار‌چ‌پوه، که د‌پ‌یتته به‌ر چاوی مه‌ستم
 مه‌ل‌ئ له شیوعرا له گه‌ل‌ بالاده‌سته، بالاده‌ستترم له ماچا
 که ناگه‌م به ماچی ده‌مت، گه‌ی به‌من چی؟ چامه، خامه، بال، ده‌ستم
 چه‌مانت ههر وه‌کو ناگه‌ون، خودا نا‌ب‌ب‌ه‌ت بو‌کو‌وش‌تن‌نی منی کرد‌وون
 مه‌مت وه‌ک زینی کرد‌ووه، وه‌کو زینی، که‌ی بی؟ ب‌ایم ئ‌وخ‌عی گه‌ستم

(زینی) یه‌کم به‌مانای (مه‌لی کتی - بستو) هات‌وو. (زینی‌ای دوووم: (زینی‌ای نو‌ییم‌داری م‌م
 ناگه: میلاق، نه‌و تر‌شیه‌ی بو زستان هه‌ل‌یه‌واسن.

با خەلكىش ھەموو بىزانىن خۇشت تەوېم، مەيشاروۋە بە كا كەسەر
 سەوداسەرتم، بۇت تەسوېم، سەرلەبەرتم، دلمت پىدا ھەلگەبەستىم
 بابەكەت ئاۋاۋابىن مالى، چەند مالى ئاۋاكردوۋە، با ئاۋاكا
 مالى مېش، نەك بىچى بە ئاۋاۋوۋە، تىماركە بىرىنى خەستىم
 مسولمانان كەتۈۋەنە شوېن پىغەمبەريان، بو بەھەشتى يەك پەرسى
 مېش شوېنت كەتۈمۈ توش خەلاتى دۈزەخم دەكەي، بى دەربەستىم!
 دىيى ھەر كەس بىاخى سىنەت، بىپۈۋە بەھەشتى خودا، چۈن دىۋانە
 نەبى (نۆرى)، بو كەشتىم بە فېردەۋست تەبى ھەرگىز رانەۋەستىم.

پۆرتریتی ئەندیشه‌کانی فرین

سەردار ئەمید (نۆژی)

فەلسەفەی **عیشق** ..

دەچیتەووە سەرفیراق! ..!

فەلسەفەى عىشق ..

دە چىتەۋە سەرفىراق !

(داستانى سەماى مەكەكانى مۆمىك، بۇ لە دايكبوونى مەرگم،

بە پاسپاردەيى باھۆز، بۇ بوون بە خواۋەند.)

دايكم....

قەسىدە يەكى دريژە، پەر لە زمان ..

ناخويندريژتەۋە، ھىندە تاقەتپروكىنە،

ھەر خەرىكى گىرپانەۋەى ..

تەمەننا لە باربراۋە ھىكايەتئامىزەكانىتى بۆم و

نايەنە كۆتايى !

بۇ ئەۋەى باشتەر گويچكە تەرەكانى بۇ ھەلخەم

پەنجە مېھرەبانەكانى بەناۋ قژمدا دىنييت،

من وا بىر دەكەمەۋە، كە وا بزاني ..

گژوگياكانى دەم و چاۋى باۋكەمە و ..

بژاريان دەكات،

يان، ئەيەۋييت پىتچنيان بكات،

منیش بہ دم گویٰ ہلخستہ وہ،
 ہر برژانگہ کانم لیکدہ خشینم..
 جاروباریش،
 توری چوانم ہلدہ گیرمہ وہ، تا بزانم،
 تہ و بو بیر ناکاتہ وہ لہ وہی کہ نیہ تی؟!
 تیر تیدہ فکرم،
 لہ و دیوی گولڈانی چاوہ کانییہ وہ..
 لہ گوزارہی رچی تینویہ وہ بہ عیشق..
 لہ قسہ خوشیی پہ رندہ یی..
 رنی نیو ژوورہ تہ نیاکہ مہ وہ،
 وردہ وردہ، بہ دم وہ نہ وزہ کانی..
 حیکایہ تیپژہ (ہزارو یہ ک شہ وہ) ٹاساکہ وہ،
 حیکایہ تہ کانی ناو حیکایہ تی تہ مشہ ویش..
 برانہ ناو خہ وہ وہ،

منىش،

سەرنجىكى دەرەۋەى خۇم دەدەم..

ساتىك، ئاگام لەو نامىنىت!

تىدەھزرم،

ئەمجارەيان، لەو دىۋى تەنيايى باھۇزىكەۋە،

دەبىبىنم، ئامىتە لەونبوون،

ئامادە بو ژىربال!

باھۇزىك،

جار جار لەشىۋەى ژن

داتاشراۋ، لە شىۋەى خواۋەند

بەلام، دلنيا نىم گويم لەئاۋازى كامىانە،

بۆيە، من گومانم ھەيە و

پىم ھەزم ناكرىت..

تا بىناسىنم بە قەسىدەيەكى زار باراناۋى

گويم، قسه ي چاوه کاني ده بيسي و

خوي گيل ده کات،

چاوم، ههستي ده بيني و ..

ٺه ويني ده توينيه وه له ناخي مهستيما،

به لام، هيشتا نازانم ..

دايکم بو بير ناکاته وه له وه ي، که نييه تي،

ٺه ري، به راست ...

تو بلبي، ٺه وه بير کردنه وه کاني نه بيت؟

که به حیکا په ته وه مني پي ده خه له تي؟

ٺاخر

چله گيزه لوو که ي زه يتوني ره شي شه راوي ..

ره نگه پيوستي به گه ردو گولي ٺه و بيت،

نه ک من،

به لام پينه چي، ٺه و پيوستي به ٺاوداني من بيت

نه ک به قه سيده ي گولخه نده راني ..!

* * *

لەم بینین و وردبوونەووەیەم، زۆر دەترسم،
 خۆ دەشزانم..
 فەلسەفەی ترس و ماندو بوون..
 دەچینه‌و هەناسە برکێ!
 دەیبینم، چەندە ئالۆزە لە هەناوی خۆی دا،
 هێدی هێدی لە بالکۆنە کە ماندا پیاسە دەکات..
 لە گلیڤە روونەکانی شوشە کە یەوہ..
 گۆلی روونینیم تێدەگری،
 چامە پر ماچە کە ی دەستم.. دەبینی
 کە چۆن بە خویندەووە دەیحۆمەوہ
 ئیرەیی دی
 پێدەچی،
 عاشقی هەستکردنم بێ بەتەنیايي..

باهوڙي ته نيا و ته نيايي له عيشق ..
 به هيمني و به پياسه يه ڪي نازه وه، ديٽ و ده چي،
 پيڏه چي، باش بزاني چهنده هزم له شيعره ..!
 له و ديوه وه پيم دهلي:
 من " تريسڪور " م ..!
 خواوه ندي شيعري ستراني و سهما،
 دلي په نجه ره ڪه تم بو واز ڪه ..
 با له ريگه يه وه بيمه عيشقته وه، له عاشقيما ..
 دهسته دهسته سهما و ستران بهونينه وه،
 دهلي: بروانه له بهڙن و بالام ..
 بيينه، چهنده ٽالوڙم؟!
 وهي له خوڙم! چهنده ٽالوڙم!
 ٺه وهنده زه غيرم هيئاوه ..
 غهريزه ي شيعري ههردو ڪمان تير ده ڪات ..

دىسان دەلى:

پىلووھەكانى بەرزكەرەوھە

باۋلى كەشكۆلت والا كە ..

ماچى تەلایى ئاورىشمىن و

كۆشكى قەلایى ھەورین و

عیشقى (الله) ى ئەبەدیم بۇ ھىناۋى!

پىمدەلى:

تويكلى خەيارىش بکە رايەخ ..

با لە سەرى، گىنگل بدهین بۇ يەكترى،

مەلى نيوەشەو بە رىگەوہیە و بۇ لام دى،

گلۆپى (ئەدىسۇن) ىشت نەوى

مىهرى ژىرىم داگىرسىنە،

ھەر وەكو لىزمە بارانى.

* * *

من، سه‌راپا له ترسانا ده‌له‌رزمو
ئەویش، که ده‌زانی له پیشوازییدا نیم،
جاریکی تر،
شوانخه‌له‌تینانه، ده‌لی:
من "ئه‌فرۆدیت" ی خواوه‌ندی عیشقم..
له‌ده‌ست گریکویره‌کانی په‌یوه‌ندی و
شمشیری (هیفاستوس) ی هاوسهرم هه‌له‌هاتووم،

دىارە، نىازى واىە،
باسى چمكىكى خۆيم بۆ بکات،
دەست بەگىرفانى رووتىتى خۆيدا دەکات و
رەنگە بىھوئى، درىژە بە حىکايەتە ئىرووتىكىيەکانى..
ئەمشەوى داىکم بدات،

دەلى: نىوہشەوئى،
لەنىو ھەنسكى پروشەيە کدا..
دلى ماندوم لە ھەژمەتا..
تا سپىدە بە ئەستىرە پىدەکەنى،
وہختىكىش کە ھەلھات ھەتاو..
دلى تەنىام، لەناو لەپى بروسکەدا..
تېکرا، بوو بە چۆرى ئاو،

پىمدەلى: رەھمت بىي
وا ئىستا، تۆش لاي خۆتەوہ..
بە كرپوہى چاۋەكانت..
ماچيان بکہ بو تۆپەلى..
بو مەلۆپەكى شەختەبردوۋى بەفرینہ..
بو ژىر پىي ساتىكى ئەم زستانە،

پىمدەلى:
ئىتر، ۋەختى بەيانىانىش و ئىۋاران
پەنا مەبە بو لىۋاران..
قەراغى دەر ياشت نەۋى..
لىۋ لەسەر كەنارم دانى..
* * *

چىبىكەم لە دەست ئەم قىسمەت و نىسبەم؟
دلىشم نايى، داىكم لە نوورى خەو راپەرپىنم،
دەزانم، لە خەوتنەكانىشىدا..
ھەر خەرىكى بەيەكەو دەورىنى..
پارچە پارچەى حىكايەتەكانىتى..
بۆ سبەى شەوم،
بەلام، باھۆزىش
بۆ ئەوەى رازىم بىكات،
بۆ ئەوەى تىبىگەم و بەزەيىم بىولپىنى..
دەيەوئىت ژيانم بۆ پىناسە بىكات،

خۆ من ھېشتا دەزانم،
ژيان، دۆراندنيكە ھەر كاتى بى...!
دەشزانم،
فەلسەفەى جولانەو ۋە ۋەستان..
پېكەنين ۋە گريان..
دەچنەو ۋە سەر متبوون!
بەلام، ھېشتا ئەو پېمدەلى:
ژيان، جولانەو ۋەى خېرايه،
لە قورگى ئاودا..
ۋەستانە، لە پياسەى شەقامەكانى (با) دا..
پېكەنينە، لە ھەستانەو ۋەى ژيارىكى..
نەفامانەى ئاۋەسى بە قۆل،
گريانە، لە نالەى شيعرەكانى..
پاييزە شاعيرىكى شەوانەدا،

پێمده‌لی:

تۆش ئیتر، هه‌تاكو بژیت..

هیچ میوه‌ی به‌هه‌شت وهرمه‌گه‌ره..

ده‌ست له‌سه‌ر هه‌نارم دانێ..!

* * *

ئه‌و هه‌ر ده‌لی و منیش هیچ!

ئاخر، چۆن خه‌وه جوانه‌که‌ی دایه‌گیانم بزێنم؟

له‌تاو ره‌واندنه‌وه‌ی ترسی خۆم،!

چۆن پێی بلییم: دایکه‌گیان

هه‌سته‌و فریام بکه‌وه،

بۆم روونبکه‌ره‌وه و رزگارم بکه‌..

ئایا بۆ ئه‌وه‌ی نه‌مر بم..

به‌نووسین چاری مه‌رگی خۆم بده‌م..

یان ته‌سلیمی باهۆز بم؟

چۇن پىي بلىم: ھەستە ..

ئىتر چەپكەرازى حىكايەتە كاتتم بۇ مەچنە،

نەوەك ئەمە دوا شەوى پىكەوۋە بوونمان بىت

بەلام، (بەوۋە) ئەم باھۆزەى بۇ نار دووم،

ھىشتا دلم نايەت،

تەقەلى دوورىنەكانى ھەلوە شىنمەوۋە،

چەپكەكانى بنىزمەوۋە،

بە باھۆز دەلىم:

من دەزانم،

فەلسەفەى ژىن .. دەچىتەوۋە سەر ژن ..!

ئەوېش، زىرەكانە دەزانى،

ئىمەى نىر .. بە جوانىيەكان فرىو دەخۇين ..!

ئەوۋەتا ئەوېش يەكسەر دەلى:

كەواتە، من "قىنۇس" ى خواوۋەندى جوانىم،

بە جوانیی دەمخەلەتیی و
 دیارە، دیسان دەپه‌وئ،
 ژیانم بە شیوه‌یه‌کی سەرنج‌راکێشتر ..
 بۆ پێناسە بکاتەو ..!
 ئەو‌ه‌تا، دەلێ:
 ژیان چێژی گڵاسی نیگا و
 لەپی بەلەک و مشتێ ماچە ..
 لە کچه‌ جوانه‌که‌ی خواوهند ..!
 بەرکه‌وتنی بستی له‌ نەرمیی پیستمه ..
 لەگەڵ تامی رنینه‌وه‌ی میوکانم و
 نۆشینکردنی په‌رداخێ گیلای گۆتام،
 مژینی چاوه‌ سه‌وزه‌کانمه، به‌رله‌ ئۆرگازم ..!

دهلي:

ڙيان.. قوم ليداني مه ڪه ڪاني مؤميڪه..

ڪه (من ام، له ده مي گرياندا..!

تا ديته سه ما،

دهلي:

ڙيان.. چه شنه راموسانيڪي ليڪاوي ڙير زارمه..

به گولمه زئي و ساديزمانه،

هه لگڙانه به قه دپالي..

جوتي شاخي سبي به فريني بي په روا،

هه موو ٺه مانهش له مندان

تا هه ميشه ٺاسووده بي له ڀرايي..

هيچ وه رزيڪي خودات نه وي..

ڙينت ناو به هارم داني..!

* * *

ٺهڻي دايه گيان ..

دهزانم وهڪ هه موو جاري

نوڙي به ياني هه لدهستي

بو ڪو ڪردنه وهي به رهه مي دوعا ڪانت

به لام ٺهه مجاريان، ده بيٺي له ته نيشتت نيم،

رهنجي ده غلي گوزه رانت، ده بيٺي چون دورا وهه وهه،

ٺيتر شهواني داها توو ..

حبري لاهه رهي هڪا يه ته ڪانت ...

تا وه ڪو وشڪ ببه وهه،

به ته نافي ڪام گو يگر دا هه لده واسي ..؟

هه ر چنده تو بي ٺا گاي لي م وو ..

لاي خو ته وه ..

چيرو ڪي (مليون وهه زارو سهه) شه وه م بو ري ڪده خه يهت

به لام، پيده چي من نه توانم تا سهه

گولله ي بهه رگريي بته قينم دزي باهو ز

بەلام، چ بكم؟

ئەمجارەش..

بۇ ئەوہى زىزى بكم له خۆم

به باھۆز دەلیم:

تۆ "ئەھرىمەن"ى، تۆ "یوتىپى"یت..

خاۋەندى شەر، خاۋەندى مەرگەسات!

ئەۋىش دەزانى خۆم رادەستى ناکەم،

ئەۋەتا، دەمترسىنى بە مردن و به كۆپربوون

دىارە، دەپەۋى بمكوژى، يا نابىنام بكا

بۆم دەگىرپىتەوہ.....

لە كۆكەى گولە نازنايكا..

دلئى بالئى پەروانەيى سوتا..

بە حەسرەت يادى نيوەشەويكى چراخانەوہ،

بەردەوامەو لە حىكايەت و دەلى:

لە خەيالئى زرمەيەكى سەر شكاوى چا و ساغدا..

گولە جۆيەك برژانگەكانى خوى كيشايەوہ..

لە شەرمەزارى دا (جۆ اكان و زرمەكەش كويىر بوون!

ديسان دەگىرپىتەوہ...

بەفرىش ئەوہەندە لەناو بەفرەوہ ھاتوہ و چوہ..

بەرچاوەكانى تىك و پىك و چوہ و نابينا،

نەھەنگىكىش رەنگە شىنەكەى..

گۈرا بۇ رەنگى ھاوار..

لە ئەلقەى كوپرە نارنجۈكىكى بى ئاگا لە كوشتار..

لە پەل و پۇ كەوت و زراوى ئاوى مەى!

دەلپت: ۋەختىكىش..

گەلآيەك چاۋەكانى تووشى زەردووى بو..

بەبى ئازارى گژوگيا..

بەھارى خوداش لەناوچوو..!!

پېمدەلپت:

ئېتر تۇ بۇچى خۇت بەدەستى ئەوېنم نادەىت؟

دەنا تووشى سزاكەى (سىزىف) يان (پرمىتېف) دەكەم،

ئېتر ۋەرە و.. پېت لەناو نىسارم دانى.

* * *

بەلام....

من دەزانم، فەلسەفەی (با)..

دەچیتەووە سەر هەناسەی خوا!

بەلام، تۆ بیلێی: ئەمەش تورەبوونی نەبیّت لێم؟

سەیرە! چی کۆڵنەدەرێکە تووشم بوو؟!

ورده ورده بە دەم داگیرساندنی تاریکیەووە..

خۆی دزییە ژوورە کەمەووە و هەر دێ..

پسکە پسکە نزیك بوووەو لە رۆحم..

لە گویمدا دەلالینەووەو دەلی:

با بنووين لەسەر هەناسەی یەکتەر..!

منىش، ئىستا حالى بووم
دىن و مەبەستى ھىچ خودايەك..
بو ژيان نەھاتووہ و ..!
ھەموو ھەول و ئاراستەيان بەرہ و مەرگہ.

بوۋيە، منىش پىي دەلیم:
من دەزانم، فەلسەفەى خەوتن..
دەچىتەوہ سەر مەرگ!

بەلام، دەشزانم بى سوودە ھەولم،
پىئەچى ئەم گىژەلوکەيە بمبات و
بمخەوینى لە ناخى تریيەكى تاريكا،

ئىستا تىدەگەم،
لە تاريكىدا باشتەر بىر دەكەينەوہ..
وہك لە رووناكى..
ئەى نابىنن چەند دەترسىن..!؟

ئێوه‌ش ته‌ماشاکهن،

هه‌مووتان سه‌رنج بده‌ن...!

له‌گه‌ڵ هه‌موو نه‌هامه‌تییه‌کانی ژيانمدا...

به‌م باهوژه‌یشه‌وه که تووشم بووه...

به‌م هه‌موو هه‌راوزه‌نايه‌ی ژووره‌کانی مێشکمه‌وه

گه‌ر وا بپروا و زیندوویش بيم

ده‌زانم له‌مه‌ولا به‌له‌نگازتر ده‌بم،

ده‌زانم هه‌ر ئیستا (قوتووه‌که‌ی پاندۆراس)...

له‌ به‌رده‌مما ده‌کرێته‌وه...!

* (قوتووه‌که‌ی پاندۆراس) پڕ بووه له‌ به‌دبەختی و نه‌خۆشی و ئازارو... هتد.

بۆيە دەپرسم ..

قەسىدەكە بۆ ئەۋەندە قورس نوستوۋە؟

بۆ بى ئاگايە لەم مسىبەتەم؟

بۆ پلى بە دەورى خۆيدا ناخوات؟

تا فرىادەرسم بىت ..

دىارە، ھەر خەرىكى فەلسەفەيەى حىكايەتەكانىتى،

بۆ داكوكىي لى كردنم ھەئناداتەۋە؟

رەنگە دوايىش بە زمانىكى مېرەبانانەۋ

كلەيى ئامىزەۋە، بلى:

رۆلەكەمم بە گىرآنەۋەكانم بىزاركردو

ئەۋىش، لە نىۋەشەۋىكداد ..

ۋەك لايدەيەك بە تەنيا ھىشتىمىيەۋەۋ

نەيتۋانى بۆ ئەبەد دەست لەسەر ئازارم دانى.

* * *

هاش به‌سه‌رم...!

تازه ته‌واو،

ده‌ستی به‌رگ‌ریم هینده کورت بووه‌وه، وه‌ری..

دلنیاشم، له ئاهی هه‌ناسه‌ی دایکما ده‌بمه قه‌قنه‌س،

هه‌موو شتی‌ک ته‌واو،

باهۆزم له‌پالدا پالکه‌وتوو..

لیوانی ناوه‌ته گۆناکانمه‌وه،

ده‌لی: ده‌تۆنمه‌وه به ئاوێته بوونم..

ئه‌ها.. بڕوانه،

چۆن لافاوی ماچم..

راییچی کردووی به‌ره‌و ژیان،

له لیوار لیوی رۆحمدا لیوانلیوی له گه‌شکه..

به ئه‌سپایی له‌تگه‌رت گرتوو..

به‌بی که‌شتیوانیکی شاره‌زاو مه‌له‌زان،

پێده‌که‌نی به شاده‌ماره‌کانی جه‌سته‌م..

پیمدهلی: ئیتر به ھہمووان بلی:

من شوینم له ئیوه باشتره..

دهی، ببزوی، ببزوی،

پی له ناوهندی شارم دانی،

* * *

ئەو، ھەر شت دەلی و

به بی ویستم، تا دی زیاتر به نجم دهکا،

ھهستده کهم، وشه کانی سہرابین و..

منیش بهر سیله یه کی داماو و ئەو دەسم ده گری،

بو یه، گومان ده کهم (تاناتوس) بی..

خواوهندی مەرگ!

چونکه، ئەو ھتا دەبینم..

میلی کاترمیرہ کہش، بهرہ و دواوہ ده کشی..

له ھسرهت داستانی ویزدانیک..

دە یه وی ته مەنم بگیر پتهوہ بو سہرہ تا..

به مووچر کہ سہما ده کات..

بو گہرانهوہ یه کی کورتی ژبانم، تادی ماندووتر دەبی،

به لام گه رده لوليش ...

هر له تيژ كرنى دركى نكوٲييه كانيدا يه و

به تيكه لاوبوونمان ده يه ويٲت ...

له ده ستى كات رزگارم بكات ..

نيازى وايه ده ليليٲك بم و به سه ر سه رييه وه بژيم!

ٲا گاي كات نه زانم،

ٲه وه تا، چاوه كانى وه ها ٲه بله ق بووه ..

له ٲاست سه ر گه شته يه كى سه ر گه رمى سر كدا ..

كه له ده ستى ژيان هه له اتووه ..

تا پارانه وه كانى گونا هباريٲكى چاوه پروان ...

بدوژيٲه وه .. بو ها وده مى ..

دوور له خوا وه ند!

ھېشتا ئومىدى دوودايىھە كى خوشم تىايە!
چونكە، ئەوھتا، لەداخى گومان و بى باوھرىما
خەرىكە، خۆشى تەواو كۆيدەيىت،
چون زرمە و بەفرو (جۆكان)..
وھختە لەناو دەچى

وھك بەھارى خودايە كى دۆراوى مانگى گولانى...!!

* * *

خودايە ..

تۆۋى رەھمت لەبەردەمما فرى بدە و

بوخچەى مېرەبانىتم بۆ بکەرەوہ،

خودايە .. رېم نېشانندە و پېمبلى:

چۆن تولەرىپپەكى ترى مېشکم بدۆزمەوہ بۆ دەربازبوونم؟

خۆدەشزانم، نزاكانى هېچكەسى ..

نەنەمامى لە ھەلكېشان دەربازناكا!

بەلام، بۆ خۆكەمكردنەوہى بوونمان ..

فېرىن ھاوارت بۆ بېرىن و بېدارت بکەينەوہ!

چېكەم؟

داخەكەم، اداقېنشى)ىش نەماوہ،

تا پېى بلىم ..

سكىچى وىژدان بكىشى و

منېش بە رەنگكارىبەكى جوانەوہ ..

بېچېنم لەم ھەرىمە!

ئاخر،

خۆ من دەرزه نىك پايىز پاش رۇدەر چوونى..

دواھىلى (پىكاسۆ) ھاتم،

كەچى، گولژاكان و كوشتنى سەدان جوانەمەرگى..

ئەو سەدەيەم ديوە..

كە (دالى) و (سىزان) ىش بىنيويانە،

كەشكا، (فانكوخ) ىش دىبايە و..

ئەوسا، ئىتر منىش..

ھەتاوى شانازىم بەتىنتر دەبوو بە مەرگەوہ..

بە بى دلشكاندى باھۆز،

بەلام ئىستا دەزانم..

ئەوہ بە وەفایى زەمانەيە..

كە لە دەست دىرندەيى زەمەن قوتارمان دەكات و

چىتر ناھىلى، دەستە تروھاتەكەي..

بە ويستى خۇي رامانېزىنى وەك جۇلانى

* * *

بەلام،

ھېشتا، ئەو زۆر شتى مەھال دەردەبېرى،

دەلى:

بە راشكاوى لە تەنىشمەوۋە رابكشى،

تا ژيانىكى تر بئەفرىنن..

تا گول بە ھەنجىر بگرىن و

پىلوو بو چاوى مار دانىن..

زەرافە بېنىنە زرىكەو..

قىژە و شىوۋەن بكات بو بىدەنگى،

دولغىنىش تۆزى بنوى و

بەسپتەوۋە لە ساپەماندا..

دىارە دەيەوى بمباتە (ئۇراكل)*

كە دەلى:

با شووشەيى بۆن لە شەمامەش بدزىن..

بو نىوانمان لە جىژوانى.

* * *

* يۇنانىيەكان بە شوئىنگەلى پىرۇزىيان دەوت (ئۇراكل).

منیش دەلیم:

بمبووره، من ناتوانم وابکه‌م..

من کورپی ویزدانم..

له‌رووی نمه‌ئاونگی ژیر بنجه‌گیاو

خرپی میوه‌خۆشه‌کانو

ختوکه‌دانی ژیرپییستیاندا،

باوكم ناوی لپرسینه‌وه‌ی خوده..

من کورپی ئەودییو ژیانم،

به‌هه‌له‌ خراومه‌ته‌ ئیره‌وه..!

پیی دەلیم:

من ده‌زانم،

فهلسه‌فه‌ی عیشق.. ده‌چیته‌وه‌ سه‌ر فیراق!

بو‌یه، ده‌مه‌وی بال به‌ عیشق بگرمه‌وه،

چونڪه،

"هيٺدي عيشق گرتنه وهى بالي ته مه ننا ڪانه ٻو فرين،

له زهت نييه له نيشتنه وه!

خودايه ٺه م فيله چي بوو له ٺينسانت ڪرد!

خوايه له ڪاٺي فريندا به ٺاسمانه وه بمڪوڙه،

يا له گهل چه زماخه يه ڪدا له چاليڪدا بمنيڙه

يا لولمڪه به قه دي دره ختيڪه وه

تا له به زيدا هه ناسه بدهم"*

نه ڪ له هه ناوي باهوڙيڪا،

ڪه نازانم ٻو ڪويم دهبا و

له ڪوني ڪام ڪونده به بوودا ده مشاريٽه وه.؟

وه ڪ جزدانئ

* * *

*** ڪوڙيله شيعريڪي (هيو قادر)، له پيشه ڪي ڪتبي

(ٻوئي شهراب له هه ناسه م دئ) نامه ڪاٺي (هيو قادر و سه حهري رسايي).

لە گەڵ ئەو ھەموو زمانی یە کتر گرتنەدا ..
ھێشتا نە لە ناوچوو، نە لەم ناوہ چوو،
دیارە، ئەو دە یەوئ من لە ناو ببا ..!

ئە ی کی نالی:

(ھیرمیسی) ی پە یامبەری خواوہندە کان نە ییت؟
چەندی سە یر دە کم، پە یامی مەرگمی پییە !

ئەوہتا، پیم دەلی:

خوینت گەر مە .. کہ لە تە نیشتمی
رۆحت شنە یە .. کہ لە سە رمی
ئیسکت و گۆشتیشت شیرینە .. کہ لە ناو مدای

رەنگە بیەوئ بمخوا ..!

یان دە یەوئ، بمدا بە خویدا و بمبا ..

ئەوھتا، خەرىكە ھەر وا دەكات و
دەلى:

من ئەوانەم كە دەيليم!
ھىچ مەترسە و شەرم مەكە..
ئەوانە نيم كە تو دەيلين..
بەسە ئيتىر، شەرم مەكە!

دەلى: بەسە ئيتىر..
دەمە دەمم لەگەل مەكە..
دەستىم بەرىو..
دەم لە دەمم لەگەل بكة!..

سویند بێ،

بەم هەموو منجە منج و نەبڕینەووەیە...

دەزانم، عیشقم پێ تاقی دەکاتەووە

دەمدۆرپینی لە رێگەیدا،

سەیرە، لەم خەرابستانەدا..

دەیه‌وئ، دایکم بە تەنیا جی بهیلم،

لەوێش سەیرتر..

عیشق چۆن لەززه‌تیکی پێ دەبەخشی..!

وێک حەیرانی

* * *

ۋا خەرىكە، بە فرىۋەكانى رازىم دەكات،
دلنىام .. ماچەكانىشى ..
بەناۋى خۇشەۋىستىيەۋە .. كۆكردۆتەۋە و
ھەر بەدەم رپۆۋە ..
بە زنجىرە، بەسەرمدا دەىبارىنى،
چونكە، ئەۋانە تۆۋى ماچەكانى ژيان ھەر ۋا دەچىنن،

ئىتر منىش ھىزى بەرگىرىم پى نەماۋ
ۋا ئەندىشەكانىشىم خۇى رادەستى گەردەلوولەۋە دەدات،
نە خودا رپگەچارەيەكى بۆم ھەبوو و
نە پەناى بىرەۋەرىم و
نە دوعا و حىكايەتەكانى دايكىشىم دالدەياندام

ئەوۋتا، ھەردوو پىكەوۋە دەروۋىن و بە ھەواوۋە

بە يەكەم ماچى شىرىنى،

لەپىشەوۋەى سەر زمانى..

قىبەلى ئىمانم دەگۆرىۋ

كوت وپەر دەبمە زاروۋكى!

دوۋەم: ترشە،

لە فرمىسكەكانى دەىنوۋشم..

دەستبەجى پىي كەمخوۋىن دەبم!

سىيەم: تفتە،

لە ھەناسەكانى خوۋم ھەلدەكىشم..

كونبوۋنى گەدەم توۋوش دەكات!

چارەم: پیککی زۆر تالە ،
لە گەردنی دەیلپسمه‌وه ..
بە ته‌واوی مه‌ستم ده‌کات!

بەسەر خۆشی،
بۆ پینجه‌مین ماچی ده‌چم ..
لە نزیکی درزی مینای چاوانییه‌وه
بەبی ئاگا بەیه‌کدیدا ده‌کیشین و
بیپره‌حمانه پیم ده‌خه‌نی و
بە سیحری پیکه‌نینه‌که‌ی
ئیتەر، منیش ده‌که‌وم بەسەر په‌یزه‌ی مه‌رگا!

بەلام، هیشتا له‌تیککی هۆشم له‌وی جیپیشتوه،
لە ته‌نیشتی دایکه‌وه،

لەبەرئەھە، من ھەمىشە لە كۆتايىدا فىر دەبم،
ئەوسا بە تەواوى تىدەگەم و دەزانم..

(تاناتۇس)...

بەلى، خواھەندى مەرگ!

لە ھەردوو شىۋەى پۇرتىتى ژن و پەيامبەر

لە ھەناسەى باھۆزىكدا..

خۆى ھىمن و سەلار كىدوۋەتەو و

سەما دەكات بۆ رۆچوونم،

لەو كاتەو،

بۆ ھەمىشەى، لە رووى ژيان..

ماندوۋىتتىم دەردەچى،

لەگەل رۆحم!

كاتژمیره كەش ...

لە سەما كەردن دە كەوئ و دە گری،

بۆ ئەو هی كە نەیتوانی..

تەمەنم بگێریتەو بەرەو منالی،

داكیشم هیشتا وا دەزانی من لە تەنیشتییهو،

جاری بانگی بەیانی نەدراوه

ئەو، هەر خەریکی..

راقە كەردنی فەلسەفە هی خەو!

داكیم، بی ئاگایە لە من..

منیش لە هەناوی پینجەمین ماچدام و

لە ئاوینە هی ئاویتە هی (با دا دەرۆم،

ئاگام لیبە،

كە چۆن گشت (گۆ) كان بە خۆشییهو..

سەما دە كەن، بۆ لە داكبوونی مەرگم!

و ك پيشوازی فریشتە كان لە مەرگی ئیماندارێ

تەنانت، مەكە كانی مۆمیش..!

تکایه، ئیوهش نهلین:

له خاچی کاتژمیر دراوه..

ئەوه منم، بوومه‌ته تاجی سه‌ری باهۆزو..

به مردوویش له فریندام،

به‌لام ناهیلّم زۆر به‌رز بېمه‌وه..

ده‌نا وه‌ک (ئیکارۆس)*

به نزیکبوونه‌وه‌م له خۆری به‌یانی

شل‌وشا‌و ده‌بمه‌وه‌و به‌ده‌م مردنه‌وه‌و ده‌مرمه‌وه!

بوّیه، به‌ ناچاری ده‌چمه‌وه‌ ناو...

سییه‌کانی مه‌مکه‌به‌لوه‌سی دره‌ختیک،

تا‌کو گهر بکری، به‌هه‌ناسه‌کانی زیندوو‌بیتیم بگێرمه‌وه،

* (ئیکارۆس) ی کۆری (دا‌یدارۆس) که‌ قسه‌که‌ی باوکی بی‌چوو‌بوو،
بوّیه ئەوه‌نده به‌رز بووه‌وه و له‌خۆز نزیک بووه‌وه می‌تو و که‌تیره‌ی باله‌کانی توانه‌وه‌و
که‌وته‌خواره‌وه‌ پۆنا‌و ده‌ریاو مرد، دواتر ده‌ریاکه‌ش نا‌ونرا (ئیکاریا).

ئىتر منىش، كە گە يىشتم،
دەست بە كزىيا دەينم و
خۆم لە مى رووتى دەئالينم
زمانىشم لە ناوقەدى گرى دەدم

ئىنجا، دەچمە ناو دلى ھەرمىيەكى تامەزرۆ،
وەك تامەزرۆيى بە يەك گە يىشتنەوہى..
(ئۆرفىيۆس) و (ئۆردىكا) *
دواترىش...

دەچمە سەر (ئۆلىمپ) و دەبمە (زيۇس)،
ھەر لەو يۆہ، تا ھەتايە،
يەكە يەكە،

دەستدە كەمە ختوكەدانى
ھەموو شتە خپەكانى ژيان..!!

* (ئۆرفىيۆس) و (ئۆردىكا)، دوو ئەويندارى يەكتر بوونە و تامەزرۆ ئامادە بوونە بە مەرگىش
بىت بە يەكتر بگەنەوہ.

تڪايه ٿيوهش،

گهر داڪم بيدار بووهوه

بهسهرهانه ڪاني ٺهه قهسيدهيهي بو بگيرنهوه

بهلام ٺهه ناتوانيٽ وهڪ (هؤميرؤس) بينووسيتتهوه

چونڪه ٺهويان نابينا کردووه بهرامبهه خويندنهوهوه

ههر به مندالي له قوراوي ٺيانيان هه لڪيشاوه

با وا تينهگات،

لهبهه دريٺيي حيكايهتهڪاني،

من ٺهوه به جيپيشتووه.

تبيبگهيهنن ..

ههر وهڪو چون پيش ٺهوهي بيم..

گويم له فهرموودهي هاتنم نهبووه،

ٺؤغر کردنيشم بهدهستي خوّم نهبووه.

سەردار ھەمىد (نۆزى)

پۈرتىكى ئەندىشەكانى فرىن

سەردار ھەمىد (نۆزى)

پۈرتىكى ئەندىشەكانى فرىن

بروانن..!

مروقت چۆن گىرۆدەى ژيان بووه..؟!

بروانن!..!

مروۆڤ چۆن گیرۆدەى ژيان بووه!..!

ادلخۆشبه دلخۆش..

بەس نیه مردنێک ههیه ته‌نیايیت لی ئەسپینی!

جەمال غەمبار

دواى ئەوهى ئاوس بووم بە تامزروپی مەرگم..
ئەمهوێ له ههست و نهست و ئاوه‌زمه‌وه بزیم..،
په‌تى بیره‌وه‌ریم هه‌لوه‌شاوه‌ته‌وه و رامده‌چله‌کینى..،
ئهو به پینووسه‌که‌م ده‌لی:
بو‌وا به‌خه‌یالیکی ته‌خته‌وه له‌سه‌ر پشتت راکشاوی؟
وه‌ک ئەوهی چیژ له بینینی..
جووتبوونی هه‌موومان وه‌ر‌بگریت،

پىي دەلى: ھەستە تۆش رابمىنە،

لەبىرەوهرى گويلى بۆنى رەيخانەى

ژىردەست پەروانەيەكى بى پەروا..

كە ناتوانى ھەلنىشى ،

تەنانەت لەژىر سابانى لەپى بروسكەش،

ئەیه‌وئ قەلەمه‌که‌م تیڤگه‌یه‌نی،

له‌وه‌ی، که ..

من سه‌ده‌یه‌ک له‌مه‌وپیش ویستم ..

ده‌ستنوێژ له‌ژیان بشۆم!

ویستم داب‌ر‌زیمه‌ بنک‌ل‌شه‌ی مشتێ له‌خاکی نیشتمان،

پیش ئەوه‌ی...

پشتی با‌پیره‌م به‌ر زه‌وی بکه‌ویت و

درزی تی‌بخات،

پیش ئەوه‌ی ..

جیهان شه‌هید بکری‌ت و

که‌س نه‌لێ بو؟!

پیش ئەوه‌ی،

سه‌ده‌یه‌ک له‌ قولایی ئاوه‌زه‌کاندا ..

مرو‌ف ئی‌بلیس بخه‌له‌تینی،

لہ پیش چہ ندانی تری لہ مانہ،

ویستم لیڙہ برپوم،

چونکہ، من لہ تہ زلمہ وہ...

تہ لین: گواہ،

لہ نیوہ شہ ویکی تامز رو بیانیہی دوو نہ فہ ریداو..

بہ پی لہ قہی تارہ زوویہ کی سہر شیتانہ...

بہ تہ مانہت،

بہ گو یسوانہی تہ شکہ وتیکہ وہ

راگیر کراوم،

ٲيٲر، ته مه نيٲك بهر له جه نك،

به دهم گريان و خوٲشيه كانى دا يكي كه وه ..

له ليوار مه رگيكي سپى و

به دهم تليلى و روٲشتن به دهم جوانيه كانه وه ..

له تاريكييه كه وه ده رپه رپندر امه تاريكيه كى تر ..،

له زينگه يه كه وه فرٲى درامه ٲيره ي نازينگه وه ..،

دهنا به ويٲتى ٲه سٲير وكي خوٲم نه بو وه،

كه ٲيٲستا ليٲره م ...

بوٲه ناشنام به هه مو و ٲه وان هى ..

له ژيٲر سيٲبه رى خوٲله ميٲشيبى خوا دا رو و ده دن ..!

* * *

تٲستا،

تہو دہ یه وئ تٲوہش تٲبگہ یه نی،

کہ من بہ نیازم لٲرہ ہہ لٲیم..،

تا چٲتر،

لہ پٲش تہ رمی چاوہ کانما..

قاقایہ کی تر لہ بووندا نغرؤ نہ کرٲت..،

گولٲکی تر،

بہ دہست جوانخہ لہ تٲنٲکی شہ ہوہ تٲیہ وہ..

نہ کرٲتہ سٲمبول..،

ئىۋارە يەكى تر،

بەدەم قەيچىيەكى ھەسرەت يەوہ ..

پارچە پارچە نەكرىت و

نەبرىتە ژىر سىبەرى ھەتاو بو ھەلخستن ..

تابانىكى تر،

نەچوئىندرىتە چاۋى كىژۆلە يەكى مامزى،

بو تۆزىك لەرزەت ..

بيابانىكى تر،

نەكرىتە كەللە خانەى

ئەستىرە و مانگ و خۆر ،

* * *

دهم هوي ليڙه برؤم ..

تا نه بينيني،

نويزي شه يتانيڪي پياو خوا ...

له سهر به رمالي ڪو فريڪي قرمزي،

له ناو حهره مسهر اي سولتانيڪدا ..

تا نه بينيني،

دووباره بوونه وهی ژيان

له ناو بو شاييه كي جهنجالدا ..

تا نه بينيني،

خو ڪوشتنی (چيا) يه كي تری وه نه وشه يي ..

به دهم يه ئسي زينده گييه وه ..

به ره و كه ناري توره يي و

سه فهر ڪردن، له م مالي عه زابه وه ..

بو ديواني عه زابستان ..

تا نه بينيني، هه لواسيني مه مکه کاني ژنيک...

به قه نارهي ميينه بييدا،

له به رخاتري ناوبانگي جامباريک..

تا نه بينيني، کردني شيعريکي تر..

به خانهي خه رابو بوخچهي فريودان..

به مالوچکهي راميارانو کو له کهي دوړان،

له هه موو عه ياميکدا ،

تا نه بينيني، قامه تيکي تر..

له نوپزي مهرگي قه سيده يه کي جهه ننه ميدها...

بوپه، ٺه مه وي به دم هيجرته تي - با - وه..

برومه (يه سريب) يکي خالي و...

که ميکيش گوزهر له گهل ٺه ودا ٺه زمون بکه م..

*

*

*

برۆم و برۆم و برۆم ..

بەئاروزووى دلى نەورەسى،

برۆم بەسەر بەرد وچەوى كەنارو

سىكوچكەى بەلەم و

ورتەورتى لیتەدا،

بەئارەزووى دلى پەپوولەيى،

برۆم بەسەر پەرچەمى گول و

پرچى شىلە و

ھەناسەى ھەلالە و

لە حاجیلە يە كدا ژيان بدۆزمە و ..

بۆ چەند وەرزيكى پەمەيى،

بەئارەزووى دلى بيزو كەرى،

برۆم بەسەر ھەمبانەى قەيسى و

شكۆفەى ھەنارو

لە ميخوشى تاقەكانيا پشوويەك بەدەم،

بہ تارہ زووی دلی تہ واری .،

برؤم بہ سہر باخی ہہ ورو .،

باخچہ ی کرپوہ و

جوگہ لہ ی ہیلا نہ و

پر بہ ہوشم ہہ ناسہ یہ ک ہہ لمزم .،

بہ تارہ زووی دلی ئیماندارئ .،

برؤم بہ ناو .،،،

بہ ہشتی نیوان دوو لوتکہ ی گرگرتوودا

کہ بہ ماچ دہ بہ ستری نہ ک بہ ور .،

بہ تارہ زووی دلی ہوزاری .،

برؤم بہ سہر جولانیی گہ لاو .،

فرمیسکی میلاقہ و

وہ رزی پیکہ نین و

نو تہ ی سیمغونیا ی ئاوازیکی نوی دابنیم،

بەئارەزووى دلى اغەمبارايش * .

برۆم بەسەر لەنجه ولارى رووبارو

ھەلپەلەى شەپۆلى دەرياو

بەسەر مینای یادەوهرى و

ھەنگوینى گریان و

بوکینى (سولەيمانى)دا...)

بەلام دلىياشم بو ھەرکوى برۆم،

ھەردەبى بە مەحکومى بژيم!

*مەبەستم لە (جەمال غەمبار)ى شاعیرە.

بۆیە دواجار،

بریار دەدم...

بە ئارەزووی دلی نیشتمانپەرستیەک ..

دەرۆم بە سەر بالای هیمنی پایزه ژنیەک و

له سنوره تاپۆکهیدا دەنیشمهوه و

وچانی دەدم،

هەر لهویدا و بۆ هه‌میشه‌یی..

قولانجی له ته‌ختی سینگی ده‌که‌مه نیشتمانی نویم،

تا له ئاخیره‌ت دا...

به ئیمان‌ه‌وه بچمه‌وه وه‌نه‌وزی مردن!

سه‌ردار هه‌مید (نۆرئ)

پۆرتریتی ئەندیشه‌کانی فرین

خودایه..

له جوانی و جوانوی (خۆت) م هه‌ژنه!

خودایہ..

لہ جوانی و جواناوی (خوات) م ہہ لژنہ!

(خودایہ.. ٹیمان) م ئی بسینہ وہ و (دایکم) م بؤ بہیلہ..!)

(۱)

ہہر سہ بہ تہ یہ ک وشہ کو تہ کہ مہ وہ و

ہہر سینییہ ک رستہ ..

لہ بہر میہری ہہر نوریکدا ہہ لڈہ خہم..،

تہ وہ ہہ ستردنمہ ...

بہ کہ م و کور تیہ کی تری گہردوون

تہ وہ ہہ ستانمہ ..

بہ دانانی خشتیکی زیرینی تر..

لہ سہر دیواری کہ لاوہ ناییناکہی،

تہ وہ پرسپاریکی جہ وہہری ترہ، لہ و حہ قیقہ تہی..

تیمہی بہ کوفرزہ دیی مہ حکوم کردوہ!

(۲)

تہ و دمہی بہ ژن زراقیک

دوو تورہ کھی پر ہہ تاوی ..

لہ بلووری سنگیدا ہہ لگرتووہ ..

لہ گہل سہری خویدا و ..

سہرگردانہ بہ دواي گہ یشتن ...

بہ شکاندنی برسیتیہ کھیدا !

ہندی جار ہاوار دہ کات و ..

جاروباریش،

بہ نووزہ وہ دہ لیت:

کی تر ہہ یہ برسیتی بہ ماچ بشکی؟

تہری، کی تر ہہ یہ ؟

برسیتی بہ تیروژی من بشکی،

من نامادم، بہ خشندهی بنوینم لہ پیناو مانہ ودا .

(۳)

هه رکه که سيک ..

سيکارت له کولنجي هه نار ده چه قينيټ و

خويني ده رڙيني ...

که که سيک

زمانی رهنگه کاني ..

په لکه زير پينه ي ديلکراو ده قرتيني ..!

ټيتر به چ مافيک بليين:

هو، براکان ...

له سه ر بسته خاکی گوره کانتان ..

په کتر هه پروون مه کهن ..

له بهر بيپوشيتان،

به خاتري مه ستبوون له ناو چيژدا ..

په کتر مه هه نجين ..!

(۴)

ھېشتا نازانم توۋ گولۋى كام باخچەت گرتوۋە ..

من، كە خۆم و ژيان و توۋىشم دۆراند ..

ھەمىشە دەلېم: ونم كردوون،

بوۋ ئەۋەى خۆم پىي نەزانم،

خۆمى لى گىلدە كەم و

ھەردەم دەلېم:

ئەۋەتا، خەرىكە دەياندۆزمەۋە ..

ئەۋەتا،

لە توۋولۇى پەراو و

لەناو فكرە زەردەكانى تىنووس و

لە بنى بنەۋەى رەشايى و شىنايى ..

مەرە كەبى پىنووسە كاندا ..

بوۋيان دە گەرېم ..

كەچى، ھەر ناگەمەۋە سەرەتاي نووسىنەۋەى دۆراند و

نە لە كوۋتايىشەۋە دەتوانم دەستى بوۋ بەرم ..

ئېمەيەل ھەر واين.!
لەم جۆرە شكستانەدا،
لە دەمى دۆراندنى خودەكاندا..
بە نووسين دلى خۆمان دەدەينەو،
بەرلەوہى نەفامەكان،
چەپلەو سەمامان بەدەوردا بکەن..،
ئەمانەوى خۆمان ئاشتبکەينەو،
بەخاترى ئەوہى..
بەرلەوہى لە ئاويلکەدا، گوپلى ئاوى جەفا بنوشين.
خۆ دەشزانم مروڤ ھەر وايە.!
ئاخر، ناتوانى ھەموو گوپلىكى ژيان..
بباتەوہ ناو ئىنجانەى دلى خو،
ھەميشە، ھەندىكىان ون دەکاتو..
ھەندىكى تریشيان دەدۆرپىنيت،
بەلام، ئېمە ئەو مروارى رازە دەدرکينين.!

(۵)

من كه له سەفەرى ناوھەمدا بەتۆ بگەم..

ئىتر گرینگ نىيە،

لەسەفەرى ژياندا بەكۆ دەگەم..

ئەوانەى بەدەم وەفای فرىنەو..

وہنەوز دەيانباتەو مالى ھەورو..

خەونى ئەو دەبينن،

لە کوچەكانى ئاوتگدا بگىرسىنەو..

دوچارىش،

خەون بەگوز گىيەكى دلسافەو دەبينن..

تا قبولىيان بكات، لەبەرامبەرىدا..

جواناوى خۆيان لە ئاسمانەكانى تردا گلبدەنەو.

خودايە، تۆش ...

لە جوانى و جواناوى خۆتم ھەلژنە!

(۶)

دايكيان لى دزىم،،

دايكيان پى دۆراندەم،،

دايكيان بەزۆر لى كرىم

دايكيان لى فراندەم،،

بۆتەھەي بەدەستى بېيىنمەھە..

بۆتەھەي ديسان بە سنگمەھە بنىو..

بە سنگىيەھە بنىم..

بۆي دەگەرپىم..،،

بەلام.....
من نازانم،
کۆی بۆ دایکم بگەرێم؟
بە دواى کۆییدا بگەرێم؟
نازانم، بە دواى کام دایکمدا بگەرێم؟
له کۆیى فرۆشراوانى نیشتماندا؟
من نازانم ،
له ناو کام کوژراوانى خونچه‌دا؟
بۆی بگەرێم...
چۆن بۆ دایکم بگەرێم؟
له کۆیوه دەستپێبکەم؟

۲۰۱۱ □

ئەم شیعەرە لە یەکەمین فېستیڤالی "خەلاتی شیعیری (لە تیف هەلمەت)" لە گەرمیان، خەلاتی یەکەمی فېستیڤالەکەى وەرگرت، لە بەرواری ۲/۱/۲۰۱۴

سەردار ھەمىد (نۆزى)

پۈرتىكى ئەندىشەكانى فرىن

سەردار ھەمىد (نۆزى)

پۈرتىتى ئەندىشەكانى فرىن

ئەي سىپەھى

* ئەى سىپەھى

(لە شىنمدا سوور دەپۈزم، لە سووريشدا شىن دەگىرم)

تاكو بگەم..

بە مىجرابى چاۋەكانت،

لە ناويانا خۆم رابگرم..

نويۇز دابەستم،

ھاۋرپىيەتيم لە گەل سىرشىكا بەستۋو،

چۈن سەرمای شەۋى رپبەندان..

لە نىگى زۆر كازىو،

گەر برۋانى

ئاۋى لە جۇگا بەستۋو،

* سىپەھى: جوان، خوشىك، جوان و دلگىر.

تا بگەم بە لىۋانتو
بە گولزارى بەرمالى پرووت..
تېر بە كامم ماچيان بگەم..
ھاۋرپىيەتيم لەگەل ھەتاۋا بەستوۋە،
تاكو بەناۋ پرشنگە تامەزرۋكانيا..
بە روخت گەم،
چۆن پەپوولە لەسەر گولەو..
لىۋى ھەلالەھى گەستوۋە.

ناكو بگەم..
بە گولۇپرژىنى پرچت،
بە روخسارى پەشىۋى خۇمىيانا بدم،
تېر بتوانم بۇنيان بگەم،
ھاورپىيەتيم لەگەل (سەبا)دا بەستوۋە،
تا لە رپى ھەناسە يەوہ..
بىانبەستەوہ بە خۇم،
رپگەت نادەم..
چۆن بە قردىلەت بەستوۋە..!؟

هاورپيه ٽيم له گهڻ هه ستمدا به ستووه،
 تا بتوانم به ئاساني و به بي گري..
 له به هه شتي زه ريباي نائارامت بگه م،
 تا له رپي هه سته ڪانه وه..
 گوي ڀاڏي ڀرم
 له شيعرو ئاوازو به سته و
 مه قماماتي جه سته ت بگه م،
 تا بيمه ناو هه ناوته وه و
 وه ڪو خوناو....
 به به بيوونه و لاله زاري..
 نشيوي ٺه و دلگيري به مه سته ت بگه م.

تا کو بگم ..

به هه ورازی میوهی حه رانی (باخ)ه لٲت،

به تاسه وه تامیان بگم

وه کو فرزند گه مهی ٲی بگم،

هاور ٲیه تیم له گه ل مه مکبه ند به ستووه،

زور حه ز ده کم،

له قولایی بوٲه کانیان گیان بسٲیرم .

چون دهنوو کی جگه رهیی

گازی گری دایگیر سینی ..

ٲاقیبه تی به سووتووه .

سەردار ھەمىد (نۆرى)

پۇرتىكى ئەندىشەكانى فرىن

ئاخ... ، ئەگەر پىاوان

ھە موو مرقۇش بوونايە..!!

ناخ .. ، ئەگەر پیاوان

هه‌موو **مروۆف** بوونایه ..!!

(ئه‌رێ کە دەتوانین دەمو چاوی راستییه‌کان قبول بکه‌ین؟)

ئیتەر ته‌واو ..

ره‌نگه‌کان کوژران ،

قه‌له‌می سور ، ئیتەر هیڵ به‌ژیر ..

رۆشنایی هه‌له‌کاندا ناهێنیت ،

ئیتەر منیش ..

سه‌گی رۆانینم ..

هه‌موو شتیك خۆله‌می‌شی ده‌بینی ،

ئىمەى پىاوان...

لەرەى واشەرەكانى عەقلمان..

لەگويماندا لەمىوزىك دەچن،

ھىندە شل بوونەتەوہ..

لە كەوتندان..

كەچى ھەر پىيان ھەلدەپەرپىن،

ھىشتا نازانىن..مۆسىقا جادوئەكە..

ئەبى فېرى بىين،

ئەبێ فیربەین و بزانی،

- مۆسیقا - گریانی (ئامەداه‌کانه ..

ئەبێ له (لا - رێ) ادا گوی هەلخه‌ین و ..

هه‌ناسه‌کانیان هه‌لمژین ...

تا ئاوێته‌بوونمان ..

له‌گه‌ل بنجی ئاوازی تریفه‌دا،

ئاخ....

گەر پياوان ھەموو مرۆف بوونايە..

ئاخۇ، لاي (كاوہ)كان..؟

شەبەنگى پىكەوہ ژيان چەندە بەرىنتر دەبوون؟!؟

مىخەكى خەونى (سنوبەر)اەكان..

چەندە بۆنخۆشتر دەبوون!؟؟

خشپەى پىي گەلاى پاييزو..

سرتەى نيوان دوو ئەويندارى پەريشان،

چەند ئەدەبىي و

چەندە ھونەرىيتر دەبوون..؟؟

ئەوھتا...

من سوتانى ھەموو شتىك دەبينم..

بە خوشمەوھ،

كوشتنى خوّم دەبينم..

بە ئيوھشەوھ،

تف له تفاق و تغهنگه كانى تايفه‌ى په‌پوله‌ش..!

ئاخ..!

ئەگەر پياوان گشتيان مروّف بوونايە..

ئاخۇ، (شىرىن) اەكان..

لەبزينەى ئاواتەكانيان چەندە شىرىنتر دەبوون؟!

ھومىدى شكوفەى (يىنازەكان)

چەندە بى ئازارتر دەبوون؟!

چرۆى تووى خەونەكانمان..

بەژنى نەمامى ھىوامان،

لەعەرەى چەند بلندتر دەبوون..؟!

ئاخر،

هیشتا.. من

مشکۆلی گۆله‌نگی مشکییه‌کانم پێ چاره‌ نه‌کراوه..

ئیترا،

به‌ پریاسکه‌یه‌ک سارا‌ی ته‌نیا‌یی و غه‌مگینه‌وه..

به‌ مه‌تاره‌یه‌ک تاریکایی به‌تینه‌وه ..

به‌ بارانیکی قوراوی ئاوس و هه‌زینه‌وه..

چیبه‌کم له‌ده‌ست..

په‌ناهه‌نده‌یی خیزانی پرته‌قاله‌کان..؟

ھەموو شەوئى،

لە بەردەوامى لىزمەى بەرەنيسكە كانيان...،

ھەردەم، سەرەتالى خەوہ كانم..

لەناو ھەرىزى گرياندا..

لى ون دەبىتو..

ئىتر، بۆم گولۆلە ناکرىنەوہ،

منیش...

ئیتەر هەرگیز، له دلسافییه‌کانی..

میزه‌ری میژیکی چوار پییش...

خۆم غافلناکه‌م..

نه‌وا، بمخانه تارمایی خارستانیکه‌وه.

ئاھ _____ ...

ھەرچەندە چاۋەكانى چەترەكەشم..

دوو نەفەرىيە، بۆ گريان..

بەلام، لە ئىستەۋە..

گشت كاتى..

گومانم لە مروقبوونى خوشم دەيىت..!

زۆرىش دەترسم..

ۋەك ئەۋان..

پىلاۋە كانم ئاۋىنەى دەمۈچاوم يىت.

ئەرى، ئەگەر پياوان گشتيان مروڤ — بوونايە..؟
ئاگرى ئەم قەسىدەيە بو ھەلدەگىرسا..؟
لە جىي شوعلەي كوشتنى رەنگ..
چىي تر دەبوو...؟؟!

كۆتايى ۲۰۱۳ _ ۲۰۱۴

پىشگەشە بە بنەمالەي رۆژنامەنوس (شەھىدى قەلەم "كاوہ گرميانی").

لە ژمارە(۱۶)ى گۆڧارى (رايەل) بلاڧوۋوتەوہ.

كاوہ گرميانی: شەھىدى قەلەم، شەھى ۱۲/۶ / ۲۰۱۳ لە بەرچاۋى دايكى مېشكى دەتەقېنرېت و تېرۆر دەكرى.

سنۆبەر: دايكىتى.

شېرىن: خىزانىتى.

نامەد: كۆپى شەھىد(كاوہ گرميانی)يە، كە لە دواي شەھىدكردى باوكى ھاتە دنياوہ.

پۆرتىتې ئۇندىشەكانى فرىن

سەردار ھەمىد (نۆرى)

بۆزۆر بەرپىز / فەرھەنگى شىعر

بۇ زۆر بەررىز

فەرھەنگى شاعر.

بەرلەۋەى دىلەى ئەستالاكتايتىم* ..
 ۋەختى بەربوۋنەۋەى نىزىك بېتەۋە،
 دەچم، لە ناۋ چەرداخىكىداۋ
 بە دىار فەرھەنگىكى نىۋ ئاۋەزى ..
 كىتېبخانە نوۋستوۋەكەى (پاركى ئازادى) يەۋە،
 تاۋىك رادەمىنم لە بېدەنگىيەكەى ۋ
 منەى دوۋ سى شابالى پەتى دەكەم ..
 بۇ نۆيتىرىن بالگىرتنەۋەم ...
 بە بان زنجىرەى زنجىرەكانى ...
 چەند رىستەيەكى (گۆرستانى چراكان) دا،
 نەۋەك، كاتى داكشانەۋەى دىلم،
 لە ناۋ دەريايى ناۋچەۋانى ئاگردا
 نەھىلن تىر بە دلى بالەكانم مەلەۋانى بىكەم.

۲۰۱۴

*چۆراۋگە بە بەردبوۋە شۆرەۋەبوۋەكانى ناۋ ئەشكەۋتەكان.

ٺهري تو

چيت..؟

خه يائي زولفي دهرنا چي له دل، تا دهرنه چي پوحم
سپيراوه خه زينه ي به ختي ئيمه به و سيا ماره

مه حوي

ٺاخر ههر كهس،

گولي به ژنت بينيتو..

مه راقى هونه ر نه يگرئ..!

هاژه ي سته م، له ناو رو حيا...

سه راپاي ده ته نيته وه،

دلنيايشه، ميوزيكي زين له تو ده چي..

(بالي) ي ژيان تو ي تيا نه بي...

بالوني خه وني چرچ ده بي،

سکیچی ٲہ وینیش بی تو...
تابلویہ کہ، تہ واو ناکری و...
رہ نگہ کانی دہ بنہ ہلم و...
نہ خشہی ژیان لاسہ نگ دہ کہن،

بہ شہ نگیتا

مہراقی ہونہر نہ یگری،
گشت جوانیہ کی پی گوناہہ و
بیگومانہ، کہ خوی شیعر و...
خودای جوانیہ شت دہ یگری.

سەردار ھەمىد (نۆزى)

پۈرتىنى ئەندىشەكانى فرىن

بی هوده.. هەر خه‌ریکی..

کۆکردنه‌وه و لێده‌رکردنی..

ورده ژيانم..!

بى ھودە .. ھەر خەرىكى ..

كۆكردنەوہ وليدە ركردنى ..

ورده ژيانم ..!

(بىر كوردنەوہ كانم ھىندە قورسن، پۇژىك دىت زەوى پىيى ھە ئناگىرېت،
بەرگەى ناگىرېت و بەو ھۆيەشەوہ وردوخاش دەبىت ..!)

(سفر)

ئەى ژيان،

خۆت ئاگات لىيە؟

چۆن بە خەفەت ..

خەفەت كرددووم؟

يان ھىشتا خۆت .. لە كلىلى

كلە بىيەكانى گىلى دەخشىنيت؟

(یەك)

ئەوێندە شمشیری مەترسی ..

لەسەر دەست و پەنجە و ملمە ..!

ناچار،

خۆم بە پەلکی ئەو شیعرا ئەدا هەڵدەواسم ..،

کە هەرچی هەڵدەدم بیانیشینمەوه،

بەلام، ئەوان ..

لە ترسی قسەلۆک و

مەزاقە قەزەمەکانی زەمبەق،

لە ناو گەمەیی شەپۆلەکانی زەریای هەوراو ..

هەر بە حەواوێه،

بۆ خۆیان لە ناو گەمییەکاندا ..

هەر خەریکی تراتینن و داناکن.

(دوو)

كاغەز يېكيش وەك من دەلى:

دەستە لەرزۆكەكانى خواناسيىك،

دەمنوشتېنېتەوہ و..

سيگۆشەيەكم لى دروستدەكات،

بۆ رەوينەوہى ترس و تازىيەبارىيەكانى..

ئەنەناسيىكى رەبەنى..

بەرخىلە لەبەر.

(سى)

لە باخەلى

تەرمى شىعەرىكى بۇنخۆشكراو بە كوشتن..

دەخەومو

جۆدەلىبەك...

لە تابووتى كۆنسىرتى كوفر

بە بەرىنى گەلای گشت سەدەكانى..

سەرەتاتكى عەشقى نووسىن،

بۆ ھەمىشەيى بە خۇمدا دەدەم.

گەر قىامەتېش ھەلبىسى،

ھەلناسمەوہ.

(چوار)

ئەهی (نوح)،

گوناھی گشتمان به ئەستۆت..!

خەتای توّیه،

هه‌موو جارێ، به میخی زمانیان..

کەمەهی رۆحمان تیکوپیێک دەشکینن و

خنجیری مه‌عنه‌وییه‌تیش..

له کالانی دلمان ده‌چه‌قینن.

چ ناخودا* یه‌کی گوناهباریت..!

ئەگەر هه‌ست بکه‌یت.

* ناخودا: کەشتییه‌وان، گه‌مییه‌وان، گوناهبارو بێ ترس له‌خودا.

(پیٲچ)

فرینم دی...،
به لام چی بکه م؟
دالیکی بی بالمو
دالیکی بی مه دلوول،
عه قلی خه ساوم کر که وتوو به سه ر..
هه ناسه بوگه نه نه تروکاوه کانو
ده مگر یٲنی به دیار کیلی کتیبه کانی جه له وه،
تازه به تازه،
داوای هه لپینانی.. کاکله ی نه فامیبه کانی..
(هه زاره ی نوی ام لی ده کات.

(شەش)

ھەموو شتېك بو خوتان..،

تەنى خۆم بو خۆم،

من تەنھا..

لە تەنيايى تەنيايى دەترسم،

بۆيە قەت ناھىلم..

تەنيا بمىنئەوہ.

(حەوت)

جۈگەلە يەك ..

بەرەو (توورى سىناى فەرشكراو بە فەرامۆشى

ھەلدە بەستىم،

تاكو چىتر ..

بوراقى بۇقى ..

تنۈكى چاۋەكانى نەرەزى،

ھەموو (كل اەكەى دەكەمە توورى سەرك ..،

بۇ رېگرتن لە قژوهرىنى ..

دكتور (كلاش) ىنكوۋف دوور .

(هه‌شت)

ئەوی شیعر...

دەلیی مەرگی ناوادی ئەوەندە زوو حازری،

بۆیە ئیتر...

دەستکاری سینگت ناکەم،

تەنھا دەمکاری نەبیت،

ملیچە‌کەشم لە ملدایە،

دەترسم، لە تەمی بی ئاگایما..

بیکەیتە پەتی سیدارەم.

(نۆ)

جارى، لەبەر چاوانت دەكەومو

تۇش... .

بى دەربەستى،

بۇ دەر ئەبەستى؟

بى دەر، بەسىيەتى.. .

كەرەتېكىش... .

بە زولغەيلت.. .

دامئەبەستى،

دەم ئەبەستى،

منىش، چونكە ئەسیری داوم،

لە تۆ... .

داواى سىدارە دەورى داوم.

(٥)

من ئەگەر زۆریش درۆ بکەم،
ئەوا، ھەر دەبمە سیاسی..
ئیتەر ئەوەندە ناشترسم...
لە باسکردنی ھەمی کس و
چاوە خێلەکانی خێلی سمیل قەرەقیری،
ھەرچەند ئەوانەش..
سەربە ژەھری بن ددانەکانی..
خولخولۆکەیی ژەنگاویین.

(يازدە)

بۆ لەمەولا..

خۆم دەپلەككىنم بەچەند ئەتوارىكى قۆرەو،

وەك،...

وردبۈونەو لە چۈنپىتى مەرۇقبۈون،

بە دەمەو چۈونى گولەئەستىرەيەك..

لەكاتى بەربۈونەو یدا لەسەربانى تارىكى،

ئاخپەلكېشان بۆ بەگەر خستنى..

شەمەندەفەرى گىربانى گەلىك،

چەند جارېكىش، ھەر بە رېكەوت بە رې دەكەوم..

بۆ.....

گوپگرتن لە لاواندەنەوكانى داىكېك..

بۆ دلتەنگى خۇى..

بە ديار كۆرپەلە لە پزدان داخزاوہ كەيەو،

گەرەن بەدوای راستىيە سوتىنەرەكان

سەيرىكى سەيروسەمەرەى..

قەسىدە ھەلۋاسراوھ تاوانبار كراوھكان..

بەمردن دەكەم..!

دوچارىش.....

.....

.....

.....

تەماشايەكى قوڭرتىر خۆكوشتنم دەكەم و

لە سىچى گۆرپىكدا خۆم دەنىڭم.

سه‌ردار به‌مید (نورج)

پۆرتریتی ئەندیشه‌کانی فرین

سەردار ھەمىد (نۆرى)

پۈرتىتى ئەندىشەكانى فرىن

زور سوپاس بو په رله مانتاران

ڪاك (محمود حاجي عمر سالار محمود و بيستون فايهق)

كه له چاپڪردني ٺهه به رهه مهدا هاوڪاريان ڪردم،

نمونه يان زور بيت.

سەردار ھەمىد (نۆرى)

پۈرتىتى ئەندىشەكانى فرىن